

Szóval reformokra, nagy fontosságú reformokra volna szükség. Kormányra, mely nemcsak látná a bajokat, de átérezve segíteni is törekednék azokon! Az adóreform, az önálló vámterület, a jogi reformok, a népművelés reformálása és mit én tudom, a szociális reformok minő sora vár megoldásra! Ezekre volna szükség! Ezekre kellene az agitáció!

A helyett mit látunk? Kormányaink egész ambíciója kimerül abban, hogy államunkat természetellenes viszonyában Ausztriával megtartsák. A parlament munkálkodása örökös közjogi harcokban összpontosul. A kormány minden áldozatot meghoz a dualizmusért, míg bent az államban a romlás, a bomlás jele mutatkozik. Államférfiaink ezerféle formulát találnak ki a közös intézmények fentartására, de intézményekről gondoskodni, mely a népet s vele az államot mentené meg a végső romlástól, senkinek sem jut az eszébe? Jogsértést szépitni és elfogadtatni: ebben telik a kormány kedve és e miatt mulik el tőle az idő. Pedig a veszedelem már nem kicsi. A népek küzdelme, a nagy gazdasági verseny nem engedne meg ily idő pazarlást!

Meddig fog ez tartani, a jó Isten a megmondhatója. Bizony e közállapotok szemlélete a jobbak szívét méltán keseríti és melyeket szemébe csal, őszinték a könnyek!

Véreink pedig elmaradnak tőlünk. Lassan-lassan itt hagyják apáik földjét, idegenbe mennek s a régi föld-

lesz nekik nemsokára idegen. Fiaik már tán nevét sem ismerik a földnek, melyet nagyapjuk vére öntözött és szentelt meg. És Hungária ege hiába borul be távozó fiai után...

És bugva és zakatolva hasítja az Óceán habjait a tengerjáró gőzös és szállítja véreinket a ködös jövőnek Amerikába...

Berencsy János dr.

Székely mentő-munka.

Tudvalevő, hogy a székely nép egyáltalában kiválóan alkalmas és ügyes ipari és háziipar cikkek előállítására. A mellett, hogy szeret furni-faragni, a kalapot és a csizmának való bőrt kivéve mindent a család sző, varr, úgy a férfinak, mint a nőnek egész öltözete a házból kerül ki. Ezekre a mesterségekre a szükség tanította meg. Ezt cselekedti egy évezred óta, azért van olyan kifejelett háziipara. Dehát azóta, hogy a szükség kiüzte egyszerű, boldog otthonából és idegenben kell szolgálnia, székelyek közt is lábrakapott a mód's viselet, mert hát a ringy-rongy szebbet mutat, olcsóbb is, könnyebben lehet mosni, vasalni, no meg hamar ujjal cserélhető fel, mert a divat változik s nem lehet éveken át viselni ugyanazt a ruhát. Mióta kivetkőztek ősi, egyszerű viseletükből s felkapták ők is a divatot, az erkölcsök is meglazultak. A cifraruhákkal behurcolták otthonukba az erkölcsi romlásra vezető hajlamokat.

Szóval: a székelynépnek van sokoldalu háziipara. Nemsoká háznépét ruházza fel a maga munkájának különböző szükségleti tárgyaival, hanem üzleti célra, forgalomra is termel. A székelyföldön ugyanis van márvány, kő, fa, tapló, fonak, szőnek, a kézműipar mindenik ágá-

ban ipari tehetségükről tesznek és tettek mindenhol bizonyosságot és mégis nem jutott eszébe senkinek, hogy köztük ipartelegeket létesítsen, őket tehetségükhöz mértén ipari munkával foglalkoztassa, hanem hagyják őket idegenbe menekülni, hogy munkához, keresethez jussanak. Az idegenek pedig kapva-kapnak az ezerkezű, a dolgos székelyeken s mind többen és többen kelnek vándor utra. Végtelenül szomorú, hogy annak a maroknyi népnek, mely fényes tehetségekkel van megáldva, annak a vitéznépnek, mely országunk keleti határán egy évezred óta őrt áll és továbbra is őrt kell állania, mert különben Magyarország kulcsa és bástyája Erdély elvész, az állami atyáskodásban a megboldogult Baross előtt épen semmiben nem részesült, mert hát az államnak, mint kincstárnak soha sem volt egy talpalatnyi birtoka sem a székelyföldön. Baross kezdte meg a székely mentő-munkát azzal, hogy a tehetséges székely fiuknak utat nyitott az állami vasipar és gépipar műhelyeibe és csak az utóbbi időben Darányi minisztersége alatt nyújtotta ki a kormány segítő kezét, hogy pótolja évtizedek mulasztásait. Dehát a kormány sem tehet mindent. Végre valahára kiépítik a székelyvasutakat s ezekkel talán beköltözik az ipar is az anyagilag a tönk lejtőjére jutott székelység közé, a hol dolgos kéz van bőven, csak a vállalatokat tápláló pénz hiányzik.

A kormányon kívül maga a magyar társadalom is osztatlan figyelemmel s rokonszenvvel kíséri a székelyek dolgát s dicséretre méltóan részt vesz a székelyek fölségítésére irányuló mozgalmakban és a hol csak alkalom és mód kínálkozik áldozatkészségét is kimutatja. Mindemellett is a székely mentő munka a valóságban még mindig a kezdet-kezdetén áll. Az erkölcsi sikeren felül alig mutatkozik még valami gyakorlati, kézzelfogható eredmény. Hosszu kommentárokra nyulna fejtegetésem, ha az okokra kitérnék, a melyekben

Ha aztán kérdik: szivem mélyén
Órzsöm-e angyalarczodat,
Bocsáss meg, de érzést hazudni
Lelkemben nincsen gondolat.

Kimondom én rajongva, büszkén,
Hogy boldogságom nagy nekem,
Hogy szeretlek, hogy megtagadni
Nem tudlak soha, sohasem! . . .

II.

Hej falevél, sárga levél
Hova merre kerget a szél?
Ne siess már olyan nagyon,
Könnyemet rád hadd hullatom!

Őszi levél sárga levél
Engemet is kerget a szél.
Elhozott a rózsámtól is,
Kivisz tán a világból is! . . .

Gulyás József.

Vasárnapi levél.

(Szalmatűz. — Egy derék kereskedő. — Az igazi székely.)

A székelytársaság Debreczenben is nagy lelkesedéssel alakult meg. A debreczeni jó székelyek egy csapat előkelően hangzó nevű és állásu uriembert nagy hódolattal választottak a választmányba. Az ujság is leköszölte akkor ezeknek a jó uraknak a névsorát (megjegyzem, hogy ujságíróct egyetlent sem méltattak bi-

zalmukra a jó székelyek, hanem csupa fiskálist meg főtisztviselőt), ezzel körülbelül be is fejeződött, le is rekesztődött azoknak a jól hangzó uraknak a székelymentés ügyében tanusított érdeklődésök. A tagdíjat még talán kelletlenül, morgolódva kifizetik, hanem aztán ezzel, meg azzal, hogy kegyeskedtek bizalmi tisztségeket vállalni a nagyvezél egyesületben, elégedjenek is meg a székelykomék.

Hát éppen itt rejlik a magyar nemzetnek a legnagyobb baja, hogy a szellemi vezetősége ernyed, közönyös a fajfentartó törekvések iránt. Nemhogy pénzt, de még időt sem áldoz rá a fontoskodó, dicsőségre vágyódó, az öblösszavu, de bensőleg önző és részvétlen magyar uritársadalmi férfiu. . . Sajnos, hogy nem az ilyenek vándorolnak ki tengerentúlra.

Frank Rezső debreczeni ruhakereskedőt, szabó nagyiparost nem hívta meg senki a debreczeni Székely Társulat alakuló gyűlésére. Az egyesület választmányába sem választották meg! mert hát Frank Rezső debreczeni ruhakereskedő és szabó nagyiparos nem szövívője a debreczeni társadalomnak, sem nem magas állásu beámtér, — de még csak nem is szereplési viszketetgtől birizgált harsány torku fiskális, hanem az üzletnek élő dolgos, szorgos iparos ember.

És ime mégis mit kellett megérnünk, midőn a nagyszövívők, az ujságok által kigörögtevezett előkelő hazafiak botránnyos és vétkes nembánomsággal hagyják cserbe a nemzeti nagy kérdést, a székelymentés szent ügyét, melynek kedvező vagy ked-

vezőtlen fordulásától függ, hogy Erdély a magyaroké marad vagy sem, ekkor meg kellett érnünk, hogy a soha nem emlegetett iparost, az egyszerű, a zajtalanul munkálkodó kereskedőt Frank Dezsőt az egyik közelmúlt szép napon érdemklevéllel tisztelti meg a debreczeni Székely Társulat; sőt a kereskedelmi- és iparkamara is elismeréssel hajol meg előtte; mint a ki sok száz székelynek kenyeret ad, keresetet nyit azáltal, hogy a páratlan minőségű székelyszóttos daróczból még a külföldön is felkapott, nyühetetlen vadász kabátok százait készíti, szállítja Ausztriába is. A székelydarócz vadász kabátok fokozott, páratlan felkapottsággal és gyártásával és árusításával világpiacot teremtvén az eddig lenézett szerény honi iparnak, ezáltal sok száz székely takács családnak biztosítja az állandó keresetét.

Frank Dezső debreczeni ruhakereskedő- és szabó iparosnak bizonyosan magának is megvan a tisztas haszna a nyühetetlen, a csinos, e mellett a mesésen olcsó székely darócz vadász kabátok gyártásánál és forgalomba hozásánál, a mit azonban senki nem irigyel tőle; mert dicséretes üzleti érzékével a székelymentés nagy nemzeti jelentőségű szent ügyének is oly hasznosan, sikeresen szolgál, a melyért nemsoká a szűkebb körű és a szövívő urak részvétlenségével küzdő Székely Társaságnak, hanem minden igaz magyarnak elismerésére és tiszteletére érdemes. E helyről, a mely helyen annyiszor pellengéreztem különféle közre káros gyarlóságokat, én is szívesen, hálásan üdvözlöm a nem a virágos szóval, hanem a

az ered
hogy n
lem na
székely
javítan

E
székely
a széke
lomba
képes
székely
vizeket
nevelik
lédeket
meggá
kivánd
örökéb

E
tőrekv
sára m
dőző n
regény
be; h
a széke
vizeit
ség a
szerint
a mag
melyel
ban fo
szegér
elmul
kat ke

Egy

— A

közseg
zónk.
gitja
szerü
fogalk
mékke
egysze

sikere
debrec

kelym
midőn
merül
reszt
nek e
kelyt
den a
széke
kely
kus s
a leg
litem
ügy
sen
a ki
lően
dekl
erőte
reke
helye
gond
föld
nak.
ország
az u
ezt a
és an
mes
retet
nába

logos
szava

az eredmény hiányai fejlenek. Elég az, hogy ma már a kényszerűség, a veszedelem nagysága készíti a magyarságot a székelyek ügyével foglalkozni, sorsukon javítani.

E célból alakultak országszerte a székely társaságok, egyesületek, amelyek a székelyek érdekében működnek. Forgalmába hozzák a fejlettség fokán álló, piac-képes háziipar czikkeiket. Ismertetik a székely fürdőket, gyógyhelyeket, ásványvizeket. Iparosokká, ügyes munkásokká nevelik a fiatalságot, megbízható, jó cselédeket alkalmaznak. És mindenképen meggátolják iparkodni, hogy a székelység kivándoroljon, hazát cseréljen, nehogy örökébe idegen fészkelje be magát.

Ez a munka hazafias munka, ez a törekvés a magyar társadalom támogatására méltó. Ha nyáron át a turista, a fürdőző magyar közönség a kies székelyföld regényes, enyhe, szép vidékeit népesítene be; ha külföldi drágább ásványviz helyett a székelyföld páratlan gyógyhatású ásványvizeit fogyasztaná; ha a magyar közönség a munkakereső székelyeket érdemök szerint megbecsülné és foglalkoztatná; ha a magyar közönség háziipar czikkeiket, amelyek az igényeket bátran kielégítik, nagyban fogyasztaná: mindjárt megfordulna a szegény, az elnyomorodott székely sorsa, de elmúlnék az a veszedelem is, mely hazánkat keleten állandóan fenyegeti.

Székely Ferencz.

Egy népember gondolatai.

— A jogról. A kötelességről. Az igazságról. —

A szabocsvári gyűlés Bűdösszentmihály községből érdekes írás származott be hozzánk. A nép gondolatvilágát, érzelmeit világítja meg ez a kis írás, a melyben egyszerű szentmihályi földműves polgárember foglalkozik a korunkat mozgató nagy eszmékkel. A mely népnek már a tömege, az egyszerű közkatonái is ilyenmelkedetten, ér-

sikeres tettekkel működő Frank Dezső debreczeni szabó iparost.

Azonban, midőn a debreczeni székelymentő mozgalmakról és kísérletekről, midőn a tunyhaságba és mély álomba merült nagy magyar központnak az ébresztgetéséről írok, méltatlanságot követnék el, ha a leglelkesebb debreczeni székelyt, a székelyügyek fáradhatatlan, minden akadálylyal megküzdő mozgatóját, a székely társulati ügyvezető alelnököt, Székely Ferencz felmérési felügyelőt, a tipikus székely urat fel nem említeném; sőt a legnagyobb dicsérettel, elismeréssel említem fel ezt az élelmes, ötletes, a nemesügy érdekében minden alkalmat észélyesen kihasználó, legönzetenőbb hazafit; a ki újságcikkkel, szóval, tettekkel egyenlően iparkodik fentartani Debreczen érdeklődését a székelység, a mi legszebb, erőteljesebb véreink ügye iránt. Inas gyerekeket, cselédséget közvetít. Rájok atyjok helyett is felügyel, még a ruházatokról is gondoskodik és ellenőrzi, hogy a bérczes föld kis csemetéivel emberségesen bánjanak. Piacot teremt a székely czikkeknak, országra kiterjedő levelezést folytat, még az újságba is cikkezik. Igazán bámulom ezt a százekező, százesező, a rajongásig lelkes és amellet amerikaiasan fűrfangos és élelmes székely úri embert, a kinél a fajszeretet nagyobb, lelkesebb apostolatát mostanában nem ösmertem sehol.

— Bácsi! . . . Ez, a mi szikár, csillogós szemű, élelmes székely urunknak a szavajárása és a kit így megszólít, azt

telmesen vélekszenek és itélnek, azt a népet czinkos Tiszáék puskatásával, őrjögő erőszakkal nem lesznek képesek a zsarnokság igájába törni, hitvány pribék csinytevéseikkel csupán az öntudatra ébredt nép föltámadását készítik elő . . . Abban a viharzásban pedig a sok milliófejű, haladni, fejlődni, függetlenül élni törekvő nemzet nem lesz, nem lehet vesztos.

Érdemes elolvasni, hogy ma már miként gondolkozik és vélekszik a barázdák porától takart egyszerű népember is. K. Imre bűdösszentmihályi egyszerű polgárember mondja ezeket:

Iakolás gyerek koromban azt tanultam, hogy minden honpolgárnak vannak jogai és kötelességei. Jogai azok, melyeket követelhet és gyakorolhat, kötelességei pedig azok, melyeket teljesítenie kell; bár akkor csak megtanultam, de az akkori időmben még nem volt fogalmam arról, hogy ezen két szó: *jog és kötelesség* egy férfi szívében milyen hatást gyakorolhat; igen de a gyerekből férfi lesz és midőn már gyerek korában megtanulta szeretni hazáját, melyet édes anyja méhéből magába szívott, melyet szeretett tanítói még nagyobbra növeltek szívében, ekkor férfi kort érven, fájdalmasan tapasztalja, hogy kötelességét bármilyen hiven teljesíti is a szeretett hazáért, jogait nem gyakorolhatja!

Jog és kötelesség! Ezen két szóról akarok előttek beszélni. Vegyük először a kötelességet. Kötelességet megteszi minden hon polgár, az alsó néposztály éppen úgy, mint a közép és a felső néposztály; sőt vannak rá példák, hogy még jobban, mert egyetlen fiaikat, utolsó párnájokat, buzájokat is elveszik a haza oltárára.

nem is engedi el addig, a mig oda nem hajlik a szegény székely testvérek ügyéhez. En igazán bámulom és a nagy nemzeti ügyért küzdők között az első helyre helyezem ezt az okos, nemes székelyt, a ki itt Debreczenben is képes sikereket felmutatni és kierőszakolni. A podvas fából is tüzet esihol ez az igazi székely.

Szabad Hajdu.

Hazafelé.

Jöttem a pusztáról az ősszel, a hol ispánkodtam a tengeri dézmálás körül. Az ut nagyon jó volt, leszállottam a szekérről, csokorba téptem az árokpárt virágait. Milyenek ezek a mezei virágok Istenem, milyen nagyon szépek; harmatos gyöngyfűzében nyílik a butykóró, s mintha apró, rózsaszínű pillangó szárnyakkal volna behintve, olyan a gelicze tövis. Vagy csak itt ilyenek? En nem tudom, de azt hiszem, hogy másfelé a szemérem virág se nyílik. A mi egy gyönyörűsége szép növény — hamvas zöld, a levele filigrán csipkészetű, a virága ernyős, hófehér, mint egy kisebb fajta tányér akkora, a közepén, mint egy picinyke diszomb annyi folt, mint a megaludott vér olyan színű.

Azt beszélnek a régi öregek, hogy az ezelőtt való időkbén, most már ősz emberek gyermekkorában, a szemérem virág közepe még olyan volt, mint egy tallér, vagy még annál is nagyobb; de azóta — csudára — folytonosan kisebbedik és beszélnek szomoruan az atyáról fiura szálló próféciát,

Mert így szól az adóhajtó:

— A haza éhes: ez a buza kell neki! A haza fázik: ez az ág kell neki!

Es az az alsó néposztálybeli ember, aki midőn már mindenét a hazájáért adta, búskomoran megsimitja homlokát és így szól:

— Ime én mindenemet a hazámért adtam és nekem még sincs jogom a törvényhozásban, majd jobbát magasra emelvén, elérzékenyülve így kiált fel: — nem! ezt nem tűröm tovább. Lemondani a nemzeti jogról nemzeti öngyilkosság; de ki akar meghalni, hiszen a jog a nemzet lélettétele. Szárny nélküli madár élet, gyökér nélküli növény élet, honpolgár *jog nélkül nincsen*; de mi is volna nemzetünk jog nélkül? Egy csorda! Pedig ki akar barom lenni? Hiszen a miként nincsen rothadt gyémánt, úgy nem lesz soha csordává elaljasodott — *Magyarország*.

És mit fogtok mivelni ti, kik nem értitek meg a kornak szellemét? Talán kiköszörültek a szuronyaitokat? Botor és kétségbeesett szándék volna ez. Hisz a szuronyok nem a miniszterek és az udvari lakajok kezében hanem a nemzet fiainak a kezében, vannak! Ezt talán csak megértitek! Mert tirólatok beszélek méltóságos, kegyelmes urak; kik jövedelmeitek millióit többnyire idegen földön pazaroljátok el; és midőn azok az alsó néposztálybeliek, akik megkeresik néktek azokat a milliókat, akik a társadalmat fentartják, segélyért hozzátok

hogy mire a virág kis piros közepe végképpen eltűnik — nem ismeri senki azt az erényt, a minek a nevét e virág viseli.

Hazafelé jöttem — mondom és a csillogós őszi délelőtt elborított édes, esőndes idylli hangulattal. A kaszálókon tarka tehének, virgoccz borjucskák legelésztek esőndesen, nagyokat csördített ostorával a pásztor gyerek; a tarlókon hamvas szerder kékellett és a levegőben puha ökörnyal szállott. Olyan közönséges kép, s talán e villanyossággal telített, ideges század gyermekeinek unalmas, gyűlölt de én könnyű szívvél, minden kicsinyes önző érzéstől megtisztult lélekkel bámultam azt a már olyan sokszor látott, mosolygó tájat . . . Es úgy éreztem, hogy imádkozom — valami körvonalozhatatlan fohászokodás az a naphoz, a tarlókhöz, a vadvirágokhoz, elemezhetetlen hálaadás, hogy füvek, fák nevetnek reám és én megértem az ő szavokat; hogy mosolygások nyomán régi időkről való mondák támadnak életre agyamban, mondák, a melyek századokon át szállottak szájról-szájra, egy pásztor-tűzvilágos pusztai éjszakán eljutottak hozzám és most a virágillatban, napsugárban megelevenedtek újra, hogy szinte látom öreg bátyámat, sok esztendeig való felesünket, mint meséli mondogatja . . .

— Rém sok hitetlen pogányok törtek Nánás városára, vagy mit beszélnek, hiszen kis falu volt még, két-háromszáz házat ha számlált, de annyit is alig. Szegény szabad hajduk földönfutók lettünk — a rétségen, nádasokon bujkált a ki tudott. Czifra nevű basa parancsolt a törő-

kiáltanak, hogy kevés a munkabér! ti bedugjátok füleitek; sőt az még nem elég, hanem még legszentebb jogaiktól is megfosztjátok őket; mert felejtitek a Jézus Krisztust, a tanítványokat, pedig ezekről meggyőződhetnétek, hogy bizony ezek nem voltak főhercegek, sem generálisok, sem pedig valami rendjeles méltóságos urak; hanem egyszerű vámszedők, kisiparosok, mesteremberek, föld népe voltak! Nem csillogó díszmagyarban jártak; hanem mezitláb! Mégis ezek a névtelen nyomorultak szembe szállottak az akkor ismert világ egész hatalmával! Mi volt a fegyverök? Az *Igazság!*

Igen az *Igazság!* És bár követőiket tüzzel vassal üldözte a hatalom, az a világ, a melylyel szembe szállottak, ime porba omlott az igazság láthatatlan fegyvere előtt; tehát a mi *nemzeti igazságunk* is győzni fog, mert az Isteni jószág minden igazságot oltalmaz.

K. Imre.

Festett világ.

[Séta a tárlaton.]

IV.

A hajduságon minden törzsökös háznál előkerül a kopott nyereg, korbáti hüvelyes csorba kard, íromba, vaskupakos fejű ősi pisztoly, szagot, sárga leveles hisz-

köknek, ki se tudta azt a föld népe mondani, mégis Kokasnak nevezgették, mert ehhez huzott legjobban.

Hogy a falu alá dombot, hogy hányatott, hogy tiz szép szűz leányt össze, hogy szedett, ezt már elbeszéltem; deli hajdusiak, hogy úzték, el innen, arról is esett szó. Hanem a futásba elvittek egy leányt, lóhátra ültették, elváltattak vele, ki se vette észre a nagy hajzihóban. Szegény kis leánya kiáltani se tudott, az eszméletét is lehet elvesztette, arra ocsudott fel, mellet a rut török csókjával illette. De már akkor messze jártak a határba. Elvagy már te veszte gyöngye kis leánya.

De csak ilyen a hajdúvér, ha rózsaszínű is, hogyha csak asszonyi erekben folyik is, a töröknek cifra handsár volt az öve, mellet gyöngye kézzel kirántotta és omló vére az ut virágait megfestette hajnszínű biboros pirosra.

Még addig a szemérem virág lilioszínű volt, hófehér tiszta, s közepét szűz leány vére festette pirosra és a virág megörizte a hulló vérszínét a lányszemérem emlékére...

Gyönyörűségecses növény a szemérem virág, hamvas zöld levele filigrán csipkészetű, ernyős fehér a virága, a közepén kicsi folttal, a mi mint a megaludott vér, éppen olyan színű. Az ezelőtt való időkben, mint egy tallér akkora volt a közepé, de mindég-mindég kisebbedik és atyáról, fiura száll a szomorú jóslat: Mikorra a virágközepe tökéletesen eltűnik, elmúlik a földről az az erény is, a miről a virágot nevezik...

Deák Juliska.

riás könyv és a szájról-szájra örökődő hagyományok. Én is játszadoztam azokkal a régi lomokkal és a hamar alkonyodó hoszuteki estéken, a boglyakemence enyhénél felgyult képzelgesssel én is sokat hallgattam a beszélgetést vitézeinkről. Ezen képeknek ezen hagyományoknak a büvköréből már én nem bírok elszakadni, gyermekkori emlékeimből a szétszakadt pánczélingnek rozsdamarta szeméi mindenhol magános gyalogutamra hulladoznak...

Ezért keresem én a tárlaton is az olyan festményt, mely mohos idöket, nemzeti munktat örökíti. Fájdalom, ebben a gyönyörűségben ritkán van részem. Kevés festőnk van, a kit megihlet a daliás idö! De még kevesebb, a ki megrieti, megeleveníteni is tudja azt; a tájat bárki megfestheti, az élet figuráit bárki ellesheti, hanem a nemzeti történelem magyarázásához, megjelenítéséhez a hagyományos családi nevelés által megihletett törzsökös magyar tehetség és lélek szükséges, ki a szülők ajkával és tekintetével az ősi idökhöz visszahív, ki nemcsak a külsőségeit képes visszaadni a mohos idökhöz, hanem annak szellemét, a korszellemet is magyarázni, megfejteni képes ecsetvonásaival.

A mi történelmi festőink meglegszenek többé, vagy kevesebé lelkiismeretes jelmeztanulmányokkal! És másként nem is képzelik el a magyart, mint díszmentés, dísznadrágos, diszcsattos piperkőcz hadnak, milyeneket parádésabb főispáni beiktatások alkalmával láthatni. Pedig a csata, a forogtoes vesz megnyütöte, lerongyolta a daliát testben, ruházatban akkor is, mint ma az azzsiai sáncokban hasaló kopott, rongyos, ehes halavány hadiakat; de mar az ilyen igazságnak visszaadását hiában várnók pikorainktól. Itt van például a debreczeni tárlaton Greguss Imrének a *gróf Starhemberg elfogatását* ábrázolói akaró (2. sz.) festménye. A Rákóczi szabadságharc ezen dicső jelenetét örökítő festményről a nézők egyike (pedig uri ember volt!) azt magyarázta ki, hogy azok a vörös kacabajos kuruczok a diszkiseretei annak az előkelő ruhazatu német idegennek...

Bizony „Staromberg” grófnak, a híres labancz fővezérének, akit kísérvivel meglepve, viharokent leujtó ő szecsapas után fogtak el a kurucz Rác Miskaek, nem volt ám ilyen előkelő, peczkes a follepese. Mert miközben a kísérvő labanczait agyonverték, megszabadulták, nehany ütleget kapott Miska vitézektől a kevely „Staromberg” generális is.

Vér folyt ott Holttestek hevertek ott. Megtépászott, megtört alak volt ott a peczkes osztrák fővezér is! Magok a vakmerő, az elszánt, a rettenetes kuruczok pedig kopott, szagotot vitézek, kik erdőn, vadmezőn, ingoványos réteken át bujkalva hatoltak az önhitt, a gyanutlan osztrák fővezérig... Az a bandérium, amely hintáját körülrajzolta, nem ilyen főispánt fogadó, nyalka urlyvas csoport, de véres öklü, rettenetes öklü kopott kuruczokból viharzott elő.

Ennél még kevesebb becscsel, semmifele történelmi jelentőséggel nem bír Gregussnak másik, a 14-ik számú festménye... A *babonás kurucz!* Ennek a nyakigláb, pakfong vitéznek semmi köze a kurucz korhoz! A festő csak a ruba kedvéért nevezte ki ezt a nyakigláb modellt — babonás kurucznak...

A harmadik festményén, a mely itt legnagyobb vászna, a *Rákóczi Ferencz Kiebben* (20 sz.) címzésű festményén, Greguss Imre jóczélzatu ecsetjével már inkább közelebb tapogatódzik magyar szivünk köz- és érzésvilágunkhoz. A legnemesebb, a legszebb

magyar daliát, szabadsághős gyönyörű fejedelmünket, nagy Rákóczi Ferenczet állítja elénk bujdosó vitézeivel. Nagyon helytelenítení lehet, hogy ezt a festményt ennyire homályba, felredugták. Ez elsőbb helyet is megérdemelt volna és mint sikerütlebb Rákóczy kepeink egyiket, sajnos, hogy Debreczenben nem tartja vissza a város, a kollegium, vagy a kaszinó; holott számolni kellene azzal is, hogy fölépül a debreczeni kulturpalota és abban majd helyet kell szorítani a képtárnak is...

Jászay hatásosan, kifejezésteljesen festett meg egy jellegzetes magyar arczu kuru czot (12 sz.), ki a cigány nótája mellett, a kurucz nótá hangjainál mereng. Ezt a képet magyarázat nélkül is megérti minden magyar ember.

A történelmi festmények közé sorozhatnánk még Pataki Régi Miklós *huszárját* (39 sz.); de ezze a rokkant lovu, elrajzolt szerencsétlen perzekutorral nem lehet ilyen magasabb szempontból foglalkozni.

Még Kriesch Aladár mázgált a vászonra olyan festményt, a mely történelmi vonatkozású volna. A 150 számú festmény, a mely igen érdekes képrejtvény, szerintem esőtől megszorított dézsás oláhokat ábrázolhat, a festő „*kurucz őrzáratnak*” nevezi; hogy a közönség pedig mi mindent néz ki belöle, annak a lenyomására már sem idönk, sem terünk.

A történelmi festészetünk valóban szegényesen van képviselve ezen a tárlaton!

Vármegyénk és vidéke.

Hajdúvármegye független és igaz érzésű megyebizottsági tagjait e helyen is felhívjuk, hogy a december 15-diki vármegyegyülésen pontos időben megjelenjenek s a gróf Tisza István miniszterelnök ellen beadott bizalmatlansági indítvány letárgyalásáig a közgyűlési teremben tartózkodjanak.

Hajdúmegye közgyűlése. A vármegye december 15-en tartandó közgyűlésének tárgysorozatát már szétküldték a bizottsági tagoknak. Kovács Gyula és társainak azon indítványa, hogy Törvénytipró Tisza kormánynak bizalmatlanságot szavazzon a megyegyülés, a tárgysorozat 14. pontjaként szerepel, még a tiszaszegi révhöz csináltatandó komp ügye is előtte van. A tárgysorozat egyebként 76 tárgyat ölel fel. A legfontosabb a megyei telefonhálózat ügye.

Fixesse meg tartozását a község. Csire Mihály hajdusámsoni lakos udvarból néhány négyszögönyi területet elvett a község előjárósága, de az arát nem fizette meg. A napokban késő éjjel éktelen ordítózással verte fel a község lakóit békés szendergésökből Csire Mihály, miután előbb jól beképzelt. A csendörörjárat csendességre figyelmeztette, de a magyar kijelentette, hogy addig, amíg a község neki adósa, addig mindig fel fogja verni a községet és lármázni fog. A község előjárósága most már mit tegyen? A közbékesség kedvéért kifizeti a lármás magyart.

Kivándorlás Hajdudorogról. A kivándorlás Hajdudorogról ijesztő mérvet kezd öltetni. Eddig már száznál többen vándoroltak ki Amerikába, de még többen készülnek a tél folyamán.

Chylinski Gy. Utóda

fényképészeti műterme

DEBRECZEN, Piacz-utca 41. sz. alatt

a legfényesebb művészi izlést is kielégítő fényképez mérsékelt árak mellett készülnek.

Ugyanott olajfestményeki akvarellek, fénykép-nagyítások és oleografiák is a legszebb kivitelben készülnek.

Két na
ujabban
baton
hez. A
vándor
nap na
utlevek
zei mu
munká
lesz m

B
gazda k
rona ér
megindí
ták Ba
Gyarm
lopást

Ö
tudósító
paraszti
Felakas
levágtá

Ö
község
Miklós
nevű l
vissza
tán tal
fölkasz
totta,
öngyilk
okául a
kemény
tést tet

M
koztak
ellenzé
tekezle
kező u
komoly

lyegyet
mérem
gessük
sült, h
kézirat
meg. F
led vid
nemzet
koznak
jövete
értekez
lenzéki
megjel
holnap
ellenzé
népgyű

F
Albe
gróf
dar,
düs
U
Ant
F
Vlad
Tha
Kec

Ho

Két nap alatt 30 dorogi lakos kért újabb utlevelet; pénteken 18, szombaton 12 kérvény érkezett a megyéhez. A dorogi városházán egyik kivándorló a másiknak adja a kilincset nap nap után: mind Amerikába kér utlevelet. Ha ez így tart, ekkor a mezői munkához idegenből kell hozatni munkásokat a tavasszal, mert nem lesz munkaerő.

Betörés. Cs. Sándor László sámsoni gazda kamarájába éjjel betörték és 70 koronára értékű burgonyát onnan elloptak. A megindított nyomozás eredményeként elfogták **Barát István, Rákovics István és Gyarmati Imre** ottani lakosokat, kik a lopást beismerték.

Öngyilkosság. Nagy-Létáról jelenti tudósítónk, hogy Orvos József odaváló parasztagazda öngyilkosságot követett el. Felakasztotta magát a szobájában s mire levágták már halva volt.

Öngyilkos gyermek. Ottomány községben pár nappal ezelőtt eltűnt Csokmai Miklós jómódu parasztagazdának hasonló nevű 16 esztendő fia. A szülők össze vissza keresték, de csak most napok múltán találták meg a kertek alatt egy fára fölakasztva. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a gyermek kétséget kizárólag öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság okául azt emlegetik, hogy a fiút a szülei keményen megdorgálták. Az esetről jelentést tettek a királyi ügyészségnek.

Politikai híreink.

— Budapest, december 10. —

Az ellenzéki táborból.

Ma délelőtt kilenc órakor ismét találkoztak a függetlenségi párt helyiségében az ellenzéki pártok. Nem tartottak formális értekezletet, hanem megbeszélték az elkövetkező napok várható eseményeit. A hangulat komoly, elszánt és mindegyre kész.

— Perczel homlokára odasütötték a bélyeget! — mondták. — Ha van benne szemérem, eltakarodik. Ha nincsen, úgy keressük ki a Házból. Az ellenzék úgy értesült, hogy az országgyűlést egybehívó királyi kézirat a holnapi hivatalos lapban jelenik meg. Holnap az ellenzék nagy része elszéled vidékre, hogy népgyűléseken hirdesse a nemzet igazát, de hétfőn reggel már találkoznak a függetlenségi körben, ahol összejövetel lesz, hétfőn este hat órakor pedig értekezletet tartanak, amelyre az összes ellenzéki pártok minden egyes tagja köteles megjelenni. Ma délelőtt megválasztották a holnapi népgyűlések képviselő-szónokait. Az ellenzék részéről a következők vesznek részt népgyűléseken:

Pozsony: Kossuth Ferencz, gr. Apponyi Albert, Rakovszky István, Gulner Gyula, gróf Bethlen Bálint, gróf Batthyány Tivadar, Sággy Gyula, Leszkay Gyula, Hegedűs Károly, Molnár János.

Ujvidék: Vázsonyi Vilmos, Günther Antal.

Perbek: Gróf Zichy Miklós, gróf Zichy Vladimir, Sebess Dénes, Kálosy József, Thaly Ferencz, Egry Béla, Bakó József, Kecskeméthy Ferencz.

Dombóvár: Hentaller Lajos, Boda Vilmos, Ráth Endre, Jankovich Béla.

Törökszentmiklós: Papp Elek, Bakonyi Samu.

Nagyenyed: Barabás Béla, Bedőházy János, Gál Sándor, Vertán Endre.

Tata: Kelemen Béla, Hoek János, Rákosi Viktor.

Tornallya: Putnoki Mór, Molnár Ákos, Sturmán György, Hammersberg László.

Szarvas: Nagy Sándor, (nagylaki), Justh Gyula, Nosz Gyula.

Szill: K. eskovits Géza Chernel Gyula, Kapotsty Jenő, Obolicsányi László.

Nagykátá: Ráth Endre, Lengyel Zoltán, Sümegi Vilmos, Szemere Huba.

Királyhelmez: Szalay László, Benedek János.

Holnap tartja Nessi Pál is a bezámolóját Tabon, ahová Olay Lajos és Molnár Jenő kísérik el.

Az ellenzékhez ma is nagy számmal jöttek üdvözlések a vidékről. Feliratok, küldtek: a csanád apáthi lkisebvvagyonu földmivelők és földmivelő munkások egylete, akik arra is kéri az ellenzék, hogy népgyűlést tartson náluk, a karczagi ellenzék, Pacsér község független polgárai, Székesfehérvár honszerető diákjai és a szegedi ellenzék.

Nem lesz téli választás.

Tehát nem lesznek téli választások, akár bukik Tisza, akár nem. Ha Tisza ki tudja erőszakolni az indemnítást, a Házat csak el fogja napolni királyi kézirat nélkül. Az elnapolás tartama alatt a lex Dániel segítségével rövid uton kiküldött huszonegyes bizottság elkészíti a végleges házszabályt és csak ennek kieroszakolása után lesznek a választások, vagyis legkorábban márczius végén. Ha Tisza bukik, akkor még ujév előtt bukik; utódja indemnítást mindenestre kap és akkor egyáltalában nem lesznek választások. Tisza, aki maradásra számít, *féléves indemnítást fog keresztül dánielezni*, hogy ideje legyen a további dolgokra és ne kelljen minden harmadnap a kipróbált erőszakot megismételni, mert az ország végre mégis egyértelemmel meg találja unni a mindennapi erőszakot.

Ujjonganak a farkasok.

Nagy most az egység a kormánypártban és óriásit tapsoltak tegnap este a Lloydklubban; legalább így zengik a ma reggel megjelent kormánypárti hirharangok. Van szerenesénk némi lohasztó anyaggal szolgálni. A kormánypárt tegnap esti értekezletének elején sokkal többen voltak, mint a végén; a miniszterelnök beszéde alatt sokan elmentek, daczára annak, hogy az ajtóban a buzgó apostolok le akarták őket fogni. Végül csak azok maradtak, akik minden kormány mellett végiglármáznak és hasonló zajjal fogadják az új kormányokat is. Ezenfelül arról is értesülünk, hogy jövő kedden megindul a második szecesszió, melynek során a kormány többsége alighanem tömör és egységes kisebbségre fog olvadni. Ez az a híres egységes párt, a mely oly hangosan tapsol és éljenez, hogy megrikatja az öreg Podmaniczkyt.

Perczel, mint türt ur.

Perczel, a derék házelnököt innen is, onnan is üdvözlük a jó hazafiak, de magában a kormánypártban sokan sanda szemmel nézik ezt az urat. Ha jól tudjuk, Mirabeau mondta a demokráciáról, hogy szereti, de a demokratákkal nem akar érintkezni, mert — nem illatosak. Ugy látszik, hogy a kormánypárt egyik része így van az erőszak tényével és ennek eszközeivel. Formális küldöttséget menesztettek Tiszához, hogy ejtse el Perczelt; de Tisza az mondta, hogy ez a jelen pillanatban gyengeség jele volna és ezért kéri hibeit, hogy tőrjék még egy darabig Perczel urat, majd később lesz alkalom, hogy kitehassék a szeretett elnök szürét.

Kilépendők és kilépettek.

A kilépendők között az öreg Szentiványi volt kurucz brigadérost emlegetik, a ki már két héttel ezelőtt írta meg kilépési nyilatkozatát és levelét a választóihoz, de Tisza azzal tartotta vissza, hogy további erőszak nem lesz és hogy majd békés mederbe terelődik minden. Az újabb erőszaknak legkisebb előjele Szentiványit és társait már nem fogja a kormánypártban találni.

A kilépettek pedig gróf Andrássy Gyula elnöklésével ma este értekezletet tartanak, melyen szabályozzák az álláspontjukat a képviselőház megkezdődő ülésével szemben. Gróf Andrássy Gyula ötödmagával a délelőtti órákban a Nemzeti Kaszinóban időzött. Ugy értesülünk, hogy a kilépettek nem alakítanak külön pártot, hanem a házszabályrevízió kérdésében, amíg az erőszak nem korrigáltatott s az alkotmány ellen való merényletet meg nem torolták, az ellenzékkel szavaznak.

Osztrák válság.

Bécsből jelentik telefonon. Az osztrák hivatalos lap mai száma jelenti a reichsrath elnapolását. Ugy látszik kezdik a kormányzást szükégrendelettel.

Körber miniszterelnök holnap délelőtt tíz órakor ő felsége elé terjeszti a kabinet lemondását.

A lemondást, mint tudósítónk jelenti, nem veszi tudomásul a császár és az ügyek vezetését rábizza újra Körberre. A miniszterelnök ma délelőtt Lueger polgármestert fogsáda, a kivel csaknem másfél órán át értekezett.

A szerb trónörökös eltűnt.

Udvari botrány Szerbiában.

Az „Egyetértés” mai száma szenzációt közöl a szerb királyi udvar titkaiból.

Nem kisebb dologról van szó, mint hogy a szerb trónörökös megszökött Belgrádból. Bécsbe ment, ahol a szeretője Gyorgyevits Deszanka nevű színésznő tartózkodik.

Belgrád, december 9.

A szerb fővárosban napok óta egész nyíltan beszélnek arról az esetről, melynek hőse a trónörökös, György

Fabrique de Montres 8 Jours Systeme Brevetee Suisse.

Képviselete:

Horváth óraművesnél

Debreczen, Hatvan-utca 2.

Ezen zseborák a legpontosabbak egész modern fazonban készítve, 8 napban egyszer felhuzandók.

Egész olcsó árakon. 2 évi jótállással.

herceg és a melyben rajta kívül még egy szép szerb színésznő játszik szerepet. Az eset most jutott nyilvánosságra és nem csekély feltűnést keltett. A fiatal trónörökös igen népszerű Belgrádban és kiváló szellemi képességeitől sokat remélnek. Természetes dolog, hogy a Karagyorgyevics-család e nagy feladatra hivatott hajtásának minden lépése érdekli a szerb népet. Es így könnyű elképzelni azt az izgalmat, ami erőt vett Belgrád lakosságán, mikor pár nap előtt kitudódott, hogy a trónörökös eltűnt.

A királyi palotában is nagy volt a zavar. Ott ugyan rögtön tudták, hogy György herceg hová ment, de éppen emiatt volt nagy a király és környezetének az izgalma. A herceg nevelője, egy előkelő francia tiszt tett jelentést a dolgról a királynak és rögtön azt is megmondta, hogy a fiatal trónörökös kora hajnalban elhagyva lakosztályát, a Budapest felé induló gyorsvonatra ült. Utazásának célja — Bécs.

Most már világos volt az is, hogy miért és mi célból tette a trónörökös a titkos utat. Bécsben lakik ugyanis a belgrádi nemzeti színháznak az a bájos tagja, kihez György herceget egy szenvedélyes érzés szálai fűzik: Gyorgyevics Deszanka. A gyönyörű asszony talán az első perctől fogva, hogy a belgrádi színházban meglátta, szerelemre lobbantotta az ifjú herceg szívét. A fiatalság heves felindulásában György herceg nem volt eléggé óvatos. Így aztán az udvarnál esakhamar kitudták, hogy miért megy a trónörökös minden olyan darabhoz, ahol a szép Gyorgyevics Deszanka fellép. Az udvarnál gyorsan határoztak és e határozat eredménye az volt, hogy Gyorgyevics Deszankának el kellett hagynia Belgrádot. Bécsbe ment és egy előkelő belvárosi szállóban telepedett meg.

Hónapok teltek el, de György herceg szívében nem aludt ki a vágy, hogy újra lássa szerelme tárgyát. Régóta készülődhetett már a bécsi utra, hogy olyan akadálytalanul, olyan simán ment titkos távozása. Hogy viszontláthatta-e Gyorgyevics Deszankát, arról nem tud a krónika. Ellenben alig tölthetett két napot a császárvárosban György herceg, mikor megérkezett a szigorú nagybácsi: dr. Nenadovics Jása, a király unokafivére és titkára. Nenadovicsnak sikerült megtudnia, hogy hol tartózkodik György herceg. Rá is talált és — nem tudni mi módon, de hamarosan, — rábirta, hogy térjen vele vissza Belgrádba.

A dolog nem maradhatott titokban és ma már Belgrádban általánosan beszélnek az eset részleteit is.

Mulatságos a dologban az, hogy

ugyanakkor, mikor dr. Nenadovics, a szerb kabinetiroda főnöke Bécsben időzött, a bécsi szerb követségen valóság volt. Hire járt, hogy Vuics követnek meg kell válnia állásától. Egyes bécsi lapok dr. Nenadovics bécsi tartózkodását a követ-kérdéssel hozták kapcsolatba. Erre a szerb követség részéről felhivatalosan azt közöltették, hogy dr. Nenadovics *magánügyek* miatt időzik Bécsben.

Most kiderült, hogy mik voltak ezek a magánügyek.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 82. Bérletszünetben.
Debreczen, szombat, 1904. évi decz. 11-én:
délután 3 órakor félhelyárakkal:

N á n i.

100 arannyal jutalmazott népszínmű 3 felvonásban. Irta: Follinusz Aurél.

Személyek: Kreuzer Michel, gazdag sváb paraszt — Faragó Ödön. Náni, Szepi gyermekei — Krémerné Lili, Krémer Jenő. Özv. Molnár Jánosné, korosmárosné — Ebergényiné. Józsi, Bódi gyermekei — Mezei Andor, Virágháti Lajos. Szilárd Péter, földbirtokos — Szilágyi Aladár. Róza, leánya — Szabó Irma. Lupi bácsi, ügyvéd — Sebestyén Géza. Sándor, fia jogász — Csontos Gyula stb.

Folyó szám 83. Bérletszünet.
Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor rendes helyárakkal, először:

Az áldozati bárány.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Walthar O. és Stein L. Fordította: Dr. Komor Gyula.

Személyek: Bodó Péter, nagybirtokos — Csiky László. Konstánzia, neje — Arday Ida. Adél, leányuk — P. Menszáros Margit. Ifj. Bodó Jancsi, erdősztyakornok — Iványi Antal. Varasdy Elemér, mérnök — Palágyi Lajos. Nagy Sándor — Szilágyi Aladár. Hilda, leánya — Szabó Irma. Kutykuruty Inocenczia — Püspöky Rózi. Bárány Ottó, tanár — Faragó Ödön. Lucza, neje — Jeszenszkiné Irén. Bilinszky Vanda, műlovarnó — Rományi Mária. Eörley Andor — Csontos Gyula. Ferencz, inas — Virágháti Lajos.

Történiük: napjainkban, Bodó birtokán.

Holnap, hétfőn, december hó 12 én, bérlet 62 ik szám „B”

Aranyvirág.

Operett 3 felvonásban, Irta: Martos Ferencz. Zenejét szerlette: Huszka Jenő.

Jászai Mari Zilahy Gyulához.

Érdekes levél és előismerés.

Kedves Zsül barátom!

Ma érkeztem csak haza és első dolgom neked írni. Abból az alkalmából, hogy ezüst koszorúval tisztelt meg az aradiak: hátalatt szívvel mondom köszönetet az aradi színház mélyen tisztelt közönségének, irántam tanusított végtelen jó-ságáért.

Nem titkolhatom azonban, hogy

az ilyen nagy megbecsülés, sőt ilyen fényes ajándék, melylyel annak jeléül engemet megtisztelni kegyeskedtek kissé sok; ezért mintegy ujjabb és nagyobb tartozás esik a lelkiismeretemre, melyet, úgy érzem: ismét és ismét csak le kell fizetnem. A kötelességtudó embert embertársai becsülése növeli, mert folyton igyekszik bele nőni abba a rámába, amelyet jóakarói előlegeznek neki,

Csak az a boldog ezen a földön, aki nem dolgozik hiába, hát még aki munkája méltánylását is megéri! A tulbecsülés azonban mindég egy kis fájdalmat vegyít az én örömömbbe. Egy édes szemrehányást, mely azt mondja, látod mivé kellett volna lenned! látod mit várnak tőled! Ezentul ne bitorold e tul nagy tisztességet, hanem érdemeld ki valósággal.

Igy esett a szivemre az aradi közönség nagy megbecsülése; boldoggá tett, de ujjabb adósságot rótt a lelkiismeretemre. Fogadj köszönetemet mindkettőért! Mert, aki nekem dolgot ad, annak vagyok egyedül lekötözöttje.

Édes Zilahy collega kérlek add tudtára a kedves, a jó aradi közönségnek. Fogadd azonban te is meleg köszönetemet azért a rendkívüli munkáért melylyel nagy tragédiámat annyi szeretettel, tudással, fáradságot nem kimélve rendezted és beállítottad. Köszönöm neked és nagyrabecsült társulatodnak, nagy, nehéz munkátokat.

Szivből üdvözöllek! — Isten veletek!

Hived és tisztelő pályatársatok
Bpest, 1904. december 7.

Jászai Mari.

E levéllel együtt három nagyon szép fényképet is küldött a művésznő gyönyörű dedikációk kíséretében: *Zilahynénak, Békés Gyulának és Terneyei Lajosnak.*

Makó és a szegedi színház. Szeged város tanácsa a formára való tekintetből mellőzte Makó Lajos kérvényét, pályázatot írat ki a színházra. Ezen nevezetes határozattól kapcsolatban a „Szegedi Napló” egyebek mellett a következő érdemleges értesítést írja:

„A tanácsülés láthatóan a forma szabályszerű betartása érdekében nem adott helyet Makó Lajos kérelmének. A látható jelek azonban azt látszanak mutatni, hogy a hétfői közgyűlésen ismét csak a ma fölmerült kérdések körül fog vita keletkezni és így még éppen nincs kizárva, hogy a közgyűlés mellézza a pályázatot és Makó Lajosnak ítélje a szegedi színházat. A következmények fogják megmutatni, hogy kivételes helyzetben a forma betűszerinti betartása célszerűbb-e, vagy a lényeg kidomborodásán alapuló üdvös, radikális megoldás?”

Teljes tisztelettel

Klein Sámuelné.

Legelőszobb bevásárlási forrás. — Dus vászarték női- és leány felöltőkben. — Kérem a pontos címre ügyelni!

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közön ég szives tudomására hozni, hogy a gróf Dégenfeld-téren [Kenyérpiacs] ujonnan épült palotában a mai kor igényeinek megfelelő

női és leány felöltő raktárt nyitottam.

Üzletemben a legujabb Paletók, Havelok, Raglán, Bunda, Gallér, Gyermek köpenyek és Szörme boák a legelőszobbban beszerezhetők. — Tisztelettel kérem a t. vevő közönséget saját érdekében raktáramat megtekinteni, mert a legcsekélyebb bevásárlásnál is tetemes összeget megtakaríthat.

Jövőheti műsor. Hétfő Aranyvirág operette. Kedd másodsor Aldozati bárány bohózat. Szerda Görög rabszolga operett. Csütörtök Heidelbergi diákélet színmű. Péntek Enyingi Török Bálint dráma. Szombat Tücsök elekép. Vasárnap d. u. Falu rossza népszínmű. Vasárnap este először Emigráns színmű.

Irodalom és művészet.

Emlékezzünk régiekről czimű érdekes könyv jelent meg. Dr. Závory Sándor érdemes régi magyar író társunk írta ezt az érdekes könyvet, a mely Gyomán, a Kner-féle nyomdában jelent meg. Addig míg ösmertetjük, itt közöljük a sokatmondó tartalomjegyzéket: Győri Mike, — Visszaemlékezéseim Pápará, — Tüskey uram tudománya. — Mihály uram. — Zichy Mihálynál Szentpétervárott, — Egy nap a három héthől Szentpétervárott, — Visszaemlékezés III. Sándor czárra, — Gróf Ráday Gedeon stb. (Ára?).

Barangolások a czime ifjabb Mórócz Pál sajtó-nyomás alatt levő könyvének. A mű még karácsony előtt megjelenik. Szerző kéri az érdeklődőket, hogy amegrendelő ivatek, vagy esetleges megrendeléseiket a folyó- és a jövő hét folyamán sziveskedjenek a szerző czimére, Vörösmarhi utca 5. szám alá beküldeni.

Mi az újság?

— Deczember 10. —

Verhovay lapot indit. Budapesti tudósítónk írja: Igen megbízható forrásból szereztük a hirt, hogy Polónyi Géza lapot indit, a melynek Verhovay Gyula lesz a felelős szerkesztője. Verhovay csütörtökön már alkudozott is egy nyomdával és megállapodásra jutott. A lap czime „Magyar Haza” lesz. A rég pihenő tűzhányó hegyből veszedelmes láva áradat és halálhozó köhullás szakadhat fel az országnomortó osztrák pártra, ha már Verhovay Gyula is, az öreg Toldy Miklósként, ismét porondra áll és megforgatja rettegett tollasbuzogányát.

A kunbajai bíró lakodalma. A fényezés példái között felsorolják ezentul a kunbajai bíró lakodalmát is. A talpatlan pohár tejjel-mézszel s főleg borral folyó hazájában nagy esemény az, ha a kunbajai bíró — leányának lakodalmát tartják. Mert akkor annyi mindentfélenek el kell fogyni, hogy az utókor szegényebb gyermeke úgy emlékezzék meg erről a lakodalomról, mint egy meséskönyvbe illő, hihetetlen mondaról. Meg is felelt ennek a követelménynek Beck Mátyás bíró, elfogyasztván a vendégekkel mindezeket, amint következik:

- 4 ökröt,
- 3 hizalt tinót,
- 3 kövér sertést,
- 82 hizott libát,
- 298 fiatal tyukot,
- 700 darab tojást (ennyi kellett csak a tésztához!)
- 40 akó bort,
- 500 tüveg szódavizet,
- 8 akó fekete kávé.

Négy nap, négy éjszaka egyre ittak, egyre ettek és még maradt is valami a háznál. Ilyen nagy volt a kunbajai bíró lakodalma!

Reformruha bál. Erdekes bál volt tegnapelőtt Drezdában. A női ruha reformálására alakult egyesület propaganda céljából direkt reformruha-bált rendezett. A bál nagyszerűen sikerült, az egyesület meglehet elégedve az eredményvel. Az összes megjelent hölgyek tűző nélküli reformruhában jelentek meg. De nem csupán olyanokban, amelyeket már erre mitélenk is ismernek, hanem fantasztikusnál fantasztikusabb reformruhában. Különösen tizenkét reformruhaviselő volt, a mely felkeltette a közfigyelmet. A bálon csendes demonstráció volt. A nőiszabók mind megjelentek, hogy gonyolódásaikkal tüntessenek a viselet ellen, amely szerintük a szabóművészet, valójában azonban a szabóművészek zsebeinek rovására esett, mert a reformruha, bármilyen is legyen, mégis csak reformruha és egyszerűbb, olcsóbb is, mint az eddigi bál toalettek. A szabótüntetés azonban ellensúlyozták az orvosok, akik nagy örömmel látták, hogy egészségügyi propagandájuknak mily nagy sikere van. Örömeiket minden módon ki is fejezték és az egyesület inkább hallgat ezekre, mint az érdekeikben önző szabókra.

UJDONSÁGOK.

Uj gyártelep Debreczenben.

Killer Ede vállalkozása.

Az ismert nevű debreczeni műiparos, Killer Ede új ipartelepét, butorgyártat létesített Debreczenben, amelyet szombaton délelőtt mutatott be a tulajdonos a meghívott társaságnak.

Ott voltak: Szabó Kálmán kereskedelmi és iparkamarai elnök, Szávay Gyula titkár, dr. Rédei Rezső, dr. Freund Jenő Tóth Kálmán ipartestületi elnök, Szentkirályi Tivadar, Gyórfy Aladár, Serli Ede, Pavlicza Pál, Tóth Kálmán ipartestületi jegyző, Kormos Gyula, a sajtó képviselői és még számosan.

Az egész telepet megtekintette a nagyszámú társaság, amelyet a házigazda kalauzolt. Legelőször a fűrészt, a faragót, a fűrőt, gyalulót, simítót, egyenlítő és esztergályozó gépeket mutatta be, amelyeket 32 lóerejű gőzmotor hajt. A gépeket, melyek bámulatos pontossággal végzik a munkát, szakavatott munkások kezelik. E teremben leginkább az előkészületi munkát, a kivágásokat, esztergályozásokat végzik, míg a butorrészek összeállítását más műhelyben eszközlik az asztalosok.

Megmutatták, sőt működésbe hozták a 32 volta erejű akkumulátort is, amely az egész telepet ellátja villanynyal. Külön terem a szárító kamra, ahol a kikészített anyagot szoritják ki gőzzel az összeállítás előtt.

Debreczen ipari életében nagyjelentőségű az új gőzbutorgyár, amelyhez hasonló kevés van az országban. A gyár különösen a tömör (masszív) butorok készítésére fekteti a főszűrt.

Több igen szép munka bemutatása után a gyártulajdonos Killer Ede az irodahelyiségben reggelivel vendégelte meg a társaságot. Felköszöntöket mondtak: Szabó Kálmán, Aczél Géza, Serli Ede, dr. Freund Jenő, Tóth Kálmán és Gyórfy Aladár. A házigazda mondott végül köszönetet a társaságnak.

Az új ipartelepen egyébként már szorgalmasan dolgoznak a munkások, hogy elismerést és dicsőséget szerezzenek a magyar iparnak.

Házasságkötések és eljegyzések. Az elmúlt héten a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a következők kötötték házasságot: Papp István — Bagoly Etelka, Bessenyei Gyula — Nagy Ilona, Sebők József — Varga Juliánna, Kolonics Béla — Balla Szeréna, Nádasdi János — Lyách Mária, Tőkés János — László Eszter, Böszörményi József — Balló Róza, Tóth György — Tóth Juliánna, Ókrós János — Banczi Erzsébet, Varga Gábor — Gömöri Erzsébet, Deák István — Piros Eszter, Alföldi Mihály — Zambó Zsuzsanna, Czirják István — Ladanyi Juliánna, Nagy Mihály — Balog Juliánna, Nagy Ferencz — Dézsi Hermina, Nagy József — Fekete Róza, Töser Lajos — Jubasz Zsuzsanna, Körösi László — Baranyi Sara, Szilágyi Lajos — Szabó Mária, Fekete Bálint — Boda Erzsébet, Fehér József — Sarkadi Eszter, Ivanits Ferencz — Nagy Juliánna, Ilusi Balázs — Jakab Lidia, Szabó Sándor — Pósalaki Zsuzsanna, Bodnár Andras — Kiss Róza, Szilágyi István — Egri Eszter. Összesen huszonhat pár. — A hét folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál kihirdetés véget jelentettek: Skót Sándor Horváth Zsuzsannával, Tóth Sándor Ács Juliánával, Grünfeld Hermann Reich Herminával, Laboncz Mihály Fazekas Borbálával, Munkácsi Ferencz Tatár Gizellával, Szeles Sándor Orosz Eszterrel, Vincze Lajos Szabó Erzsébettel, Balogh József Vásári Juliánával, Virag János Kiss Janka Ilonával, Szabó András Tokaji Margittal, Kopányi Sándor Nagy Eszterrel, Kegyes István Juhász Zsuzsannával, Szabó József Szalontai Eszterrel, Boda Imre Varga Ilonával, Végh András Molnár Erzsébettel, Kalmár Lajos Ungvári Juliánával, Molnár Antal Végh Juliánával, Nagy János Csikos Eszterrel, Csige Mihály Fogarasi Sárával.

Vasárnapi templomozás. Advent III. vasárnapján a róm. kath. templomban az istentiszteletek sorrendje: Reggel 6 órakor Rorate tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plébános ol-tárbeszéddel; 7 órakor misézik Mellau István 8 órakor egy kegyesrendi tanár a főgymn. Ifjúság részére 9 órakor nagymise végzi: Nyári Ignác utána Szabó István prédikál; háromnegyed 11-kor a Svetits zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szentmisére, melyet Molnár K. Dezső h. igazgató mond; fél 12-kor misézik Kampell József. Délután fél 3-kor dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost plébános keresztény tanítást tart; 3 órakor Iytánia utána Rózsafüzér 5 órakor Jézus Sz. Szive társulatának hónapos ájtatosságát végzi Kampell József sz. beszéd, körmenet és Iytániával.

A gör. kath. kápolnában: 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor sz. mise; délután fél 3 órakor kereszténytanítás; 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. u. 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

Közjegyzőjelöltek. Nehai Balogh Géza elhunyt királyi közjegyző örökére megindult a pályázók közötti versengés. Első sorban Papp Sándor karczagi királyi közjegyzőt, Papp Elek országgyűlési képviselő nagytehetségű unokaöccsét emlegették, de az illető nem reflektál a cserére s inkább marad továbbra is szülővárosa szolgálá-

Gőzmosóda

fehérneműekre

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő kocsi.

tában. Vannak, kik Szilágyi Imre ügyvédet és Pallay M. Béla zilahi közjegyzőt tudják és óhajtják, de úgy gondoljuk, mindezek felett legtöbb kiáltása van a debreczeni egyik közjegyzői irodának áthelyezés útján elnyerésére Zagyva Lajos jelenleg mezőtúri kir. közjegyzőnek, ki már 20 éves közjegyzői pályá mögött áll s kit mint Paksy Imre közjegyzői irodájának öt éven át vezetőjét és mint néh. Zagyva Imre volt debreczeni jeles református lelkész fiát, családi kötelek is fűzik Debreczenhez s a mellett neje is debreczeni születésű urnő. Városunk társadalmá és ev. ref. egyházunk mindezenre csak nyereségre tesz szert ezen áthelyezés folytán.

— **Vasárnap délutáni istentiszteletek.** Homokkertben énekel Kovács Ferencz IV. éves tanítójelölt, előimádságot mond Fehér Károly I. éves bibliát magyarázó Gilicz Sándor III. éves hittanhallgató, utóimádságot mond Kerekes Béla I. éves hittanhallgató, a záréneket előadja Mészáros Mihály IV. éves tanítójelölt. Csapó-kertben énekel Török János, előimádságot mond Létey Menyhért, bibliát magyarázó Miszty Mihály, utóimádságot mond Jójárt István, a záréneket előadta Nagy Lajos.

— **Csütörtöki felolvasások.** A rom. kath. főgymnasiun felolvasó estek második e hó 15 én csütörtökön lesz megtartva a szokott helyen és szokott időben. Az érdekesnek ígérkező felolvasó esték Molnár Dezső árvaházi igazgató az „Immaculátáról” tart szabad előadást, mit zongora kísérettel mellett előadott régi Mária énekek sorozata vezet be. Ezt követi a költőitollu tudós kegyesrendi tanár Divényi Gyula felolvasása „Természeti képek a magyar népköltészetben! Utána Domaniczky Teréz urhölgy játszik először magyar népdalokat gordonkán, zongora kísérettel; majd gordonka szólót. A sikerülne ígérkező estét Magyarossy Ferenczné urnő ének szólója zárja be, ki ismert szép hangján magyar dalokat fog énekelni. Az estélyre jegyek szerdán reggeltől kezdve lesznek kaphatók a Mihalovics-fele gyógyszerárban, (hol bérlet jegyek már most előjegyezhetőek) s este a pénteken. Ezen kelemesnek s tanulságosnak ígérkező estét ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

— **Gyűlés a tanári körben.** A debreczeni tanári kör szombaton délután tartotta gyűlést, melyen elvezetes és vonzó felolvasás ke eleben dr. Bessenyei Lajos a hajduboszorményi ev. ref. főgymnasium fiatal, lelkes tanára a görög nyelv mai tanításáról beszélt. Az egész gyűlés a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig a lendületes és tanári hivatásának szerepéről tanúbizonyságot tevő felolvasást. Az elnök meleg szavakkal köszönte meg a felolvasónak a szép és tanulságos előadást.

— **Tisza Pista miatt.** A legutóbbi városi közgyűlésen tudval völeg bizalmatlanságot szavazott Debreczen köztörvényhatósági bizottsága a Tisza kormányának és 28. szótöbbséggel elvetette a tanácsnapirendre terésére vonatkozó indítványt. A független érzelmi bizottsági tagok közt érthető és természetesen nagy viszatetszést szült, hogy a hivatalnokok a polgármester kivételével, a közgyűlés nagy és tekintélyes többségének véleménye és akarata ellen szavaztak, sőt

Juhász Ignác ügyvéd élesen ki is kelt a közgyűlési szünet alatt ez ellen a főjegyzői hivatalban többek jelenlétében. Oláh Karoly tanácsnok is jelen volt és kömte és Juhász Ignác közt szonvedélyes szóváltás keletkezett. Mint halljuk, ez a politikai háttérű ügy a bíróságot is fogja foglalkoztatni. A tanács ügye általános bosszú tárgya a városban.

— **A bakák és a Kölcsey himnusz.** Parányiságában is sokat mondó jelenetnek voltunk tanui az este. Hegedüs és Sándor Kossuth-utca 1. fényes könykereskedésének kirakátában egy vevő kedvéért megszólaltaták a gramphont. A váratlan zene meglehetősen közönséget csábított a kirakat elé, — s mig szemük megakadt a tetszetős képen mit a kirakat az ő páratlan változatosságában nyújtott, addig fülök mohón leste a nagy tükör üvegen kiszűrődő zene és énekhangokat. Egyszerre a gép Kölcsey zsoltárszerű Hymnusát adta vissza, s mig a hallgató tömeg egy része a nedves hideg daczára kalapjához nyult, két baka kivette szájából a virginiát és haptákban hallgatta végig a zsolozsmát.

— **Siketnémák perselyei.** A siketnémákat gyámoltó debreczeni egyesület igazgató tanácsa legutóbb tartott gyűlésén elhatározta, hogy perselyeit összeszedeti és bizottság előtt kibontatja. Az igazgató tanács ez uton kéri fel mindazokat, akiknél ilyen gyűjtő perselyek vannak, sziveskedjenek azokat Zolnai Gábor intézeti szolgának, aki magát kellőképen igazolni fogja, átadni. A perselygyűjtés eredményét egyenkint nyugtazni fogja az egyesület.

— **Kereskedő főnök urak figyelmébe.** A kereskedő ifjak társulata ma délután 10 órakor (József kir. herczeg-u.) helyiségében rendkívüli közgyűlést tart következő tárgysorozattal: 1. Határozathozatal a kereskedelmi alkalmazottak állasközvetítő szervezése tárgyában. 2. Társulati tagok balaszt elleni biztosítása. 3. Jelenlegi tagdíjak esetleges felemelése. Tekintettel eme fontos és üdvös tárgyakra tisztelettel kérjük a kereskedő főnök urakat, hogy minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni. Az elnökség.

— **Se népkönyha, se menhely.** A télidő már hetek előtt beköszöntött és még se a népkönyha nem nyílt meg, se a hajléktalanok menhelye, pedig nagy a nyomor és szegénység, a hajléktalanok száma pedig nagy. Ez a két legfőbb jótékonyági intézmény azonban még nem kezdte meg áldásos működését. Mire várnak még az intéző körök? Mig a hajléktalanok az utcán fagynak meg vagy éhen pusztulnak el e nyomor szülöttjei?

— **Felhívás a háztulajdonosokhoz.** Felhivatnak mindazon háztulajdonosok, kiknek új építkezés folytán lakrészeik adómentességet nyertek és azok még le nem jártak, hogy a már részökre kikézbcsített házázómentességet engedélyező pénzügyigazgatósági végzést kéznél készen tartsák,

mert az 1905, 1906. és 1907. évekre vonatkozó házázóösszeírás a városi adóhivaltól kiküldöttek által egy-egy kincstári képviselői kiküldött közbejöttével folyó év december hó 15 én kezdetét fogja venni.

— **Bizottsági ülések.** A város közegészségügyi bizottsága hétfőn, az országos tanítói árvaházi bizottság pedig kedden délután 4 órakor tart ülést.

— **A szabad iskolában** ma vasárnap lesznek utoljára előadások orvosi dolgokról. Az első orvosi segítségéről dr. Csikos Sándor és dr. Balkányi Ede fognak beszélni. Előbb a ref. kollegium VI. akad. termében, utóbb a vármegyeházán. A gyermekágyi betegségekről pedig dr. Czákó Zsigmond és dr. Strelinger Győző tartanak előadást. Előbbi a főreáliskolában, utóbbi a Kossuth-utca 52. sz. iskolában. Kezdeté 3 órakor, mindenki ingyen elmehet.

— **Meghaltak:** Jenes Margit ev. ref. 4 napos, Sarkany Mihály ev. ref. 24 napos csecsemők, Racz Margit ev. ref. 12 éves gyermek.

— **A karácsonyi iparkiallítás megnyitása.** Az ipartestület karácsonyi ipartestület kiállításának ünnepélyes megnyitása ma lesz, a melyre vonatkozólag az elnökségtől a következő meghívót vettük: Tisztelettel meghívom a karácsonyi kiállításnak 1904. decz. hó 11-én d. e. 10 órakor az ipartestület dísztermében leendő megnyitására. Debreczen, 1904 decz. 9. Tóth Kálmán ipartest. elnök.

— **Katonai áthelyezések.** A honvédelmi miniszter rendeletével dr. Drachler Márk és dr. Szarvas Félix a 17. sz. helyőrségi közkorhaztól és dr. Szalay Jenő 48. gyalog ezredtől a debreczeni 3. sz. gy. ezredhez és dr. Szathmáry Sándor az 5. gy. ezredtől a debreczeni 2. sz. honvédhuszár ezredhez áthelyeztettek.

— **Erőltetett városboldogítás.** A piaczi helypénzről készített szabályrendeletet a legközelebbi közgyűlésen akarja a tanács újra a napirendre tűzni. A tanács azt hiszi, hogy nem világosították fel kellőképp a bizottság tagjait, mert a szabályrendelet keresztülvitele esetén a polgárság nagy terhertől szabadul meg, mert a pótdó mintegy 10 százalékkal csökkenne. Vajjon? Hát a piaczi helypénzt ki fizetné? Nem a polgárság?

— **Debreczeni lovak Svájcban.** Debreczen város ménesének messze földön híre van, aminek bizonyítéka azon bazeli földbirtokosnak levele, melyet a tanácshoz intézett. Ebben tudatja, hogy a városi ménesből 2 szép lovat akar venni díszfogathoz és kéri, mennyiért hajlandó a város két szép lovat eladni? A tanács hétfői ülésén adja meg a választ.

— **Sorsát senki sem kerülheti ki.** A rendőrség régi lakója Tardi Gábor, így hát bizalmasa is, amennyiben a „konyhás” tisztét tölti be és felügyelet nélkül is kiengedték a városba. A minap is kiengedték a

Megérkeztek a legszebb ujdonságok

ékszerek órák és ezüstneműekben a legolcsóbban szereshetők be

Löfkovits Arthur

órák és ékszerésznél

DEBRECZEN.

városba, má. A vargó ca Be is ru ki sorsai

debrecz emlékez arczu, leányra családnl délelött jával se tett szé modorá ser Lec ember Szegén örömed letted áldó er tulvilág

ség bünbati: e Az egés esendes mathy szosokk geltől e

debrecz bíráló b kiállított tek Po Kálnán Kálmán

születés szembe kosság uton 19

a másod dődik. fia-u. 2

ingyen Ujság ellátot lapunk nan b Előfizé dékre Debre decze

csunyná zsánna olyan az egé fog ma

Szabó napok átadta szajótt Ugyan istálló gen a

kávó látogat dezett Kiss E tart. A ról az gondo

városba, de hiába várják vissza Tardi komát. A rendőri fogoly összeakadt a csavargó czimboráival, akik elvitték palinkázni. Be is rugott alaposan és így nem kerülte ki sorsát, mert ismét visszakerült.

— **A gráci gyilkosság áldozata debreczeni nevelő volt.** Még többen emlékezhetnek arra a bájos kis babaarcu, pirosképű szép szöke német leányra, a ki egy helybeli előkelő uricsaládnál volt tavaly alkalmazva és délelőttként két növendék leánykájával sétálgatva általános feltűnést keltett szép megjelenése, szerény s finom modorával. Ő volt az a kis Traunwieser Leontine, a ki egy elvakult züllött ember pusztá féltékenységből megölt. Szegény kis német leány igazán nem sok öröme volt az életben. Lebegjen feletted a debreczeni ösmérősöknek is áldó emlékezete a szebbnek álmodott tulvilágban!

— **Nem volt panaszos.** A rendőrség bünygyi osztályán ritka nap volt a szombati: egyetlen panaszos sem jelentkezett. Az egész esztendőben nem fordult elő ilyen esendős nap, amilyent sokat szeretne Harmathy Ferencz rendőrbiztos, aki a panaszosokkal szokott egyébként vergődni reggeltől estig.

— **Karácsonyi iparkiallítás.** A debreczeni iparosok karácsonyi kiállításának bíráló bizottsága szombaton bírálta meg a kiállított tárgyakat. A bizottságban részt vettek Podolszky Béla, Aczél Géza, Tóth Kálmán, Zelinger Ede és Dávidházy Kálmán.

— **Népesedés.** E héten összesen 63 születést — 34 fiu 29 leány — és ezzel szemben 44 halálozást jelentettek be. A lakosság száma tehát e héten természetes uton 19-el növekedett.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a második tanfolyam decz. hó 12-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán, Péterfia-u. 2. sz.

— **Ne vegyen naptárt senki,** mert ingyen kapja a „Debreczeni Független Ujság“ 320 oldalra terjedő czimtárral ellátott képes naptárát mindenki, ki lapunkra előfizet. A naptárt az ujonnan belépő előfizetők is megkapják. Előfizetési ár: helyben 1 korona, vidékre 1 korona 50 fillér 1 hóra. A Debreczeni Független Ujság naptára december 15-én jelenik meg.

— **Verekedő asszonyok.** A piacon csunyan összekaptak K. Jánosné és Sz. Zsuzsanna. Hatalmasan megtépázták egymást és olyan éktelen kiabálást vittek véghez, hogy az egész piac összeszaladt. A rendőrség fog majd igazságot tenni köztök.

— **Kilakoltatás az istállóba.** K. Szabó Jánosné a L. János házában lakik. A napokban Szovátra ment és a lakása kulcsát átadta a házigazdának. Mikor Szabóné visszaszájott, a lakását csaknem üresen találta. Ugyanis a holmijának nagy részét kitette az istállóba. Szabóné panaszt tett a rendőrségen a házi gazdája ellen.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangverseny tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávészakos gondoskodik.

x **Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár Mentze Henrik ujdonságok áruházában,** hol ajándék tárgyak és gyermekjátékok igen olcsón és szabott árak mellett beszerezhetők.

x **Pénzkölsönöket** jelzálogra, váltóra, fizetés és nyugdíj letiltás mellett. Törlesztési kölcsönöket földbirtokra és kisebb bérházakra is a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt kioszközl. Többféle tartozásokat egy helyre convertál Rácz Béla bankirodaja Debreczen, Csapó u. 12.

x **Rendkívül olcsón** lehet alkalmas Karácsonyi ajándékokat vásárolni a Schwartz-féle pipametsző és fényképező cikkek üzletében a váróházával szemben.

x **Schaf János** táncztanító a Korona ezimű táncztoremben naponta *külön boston órákat* ad.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál lévő kirkatban látható.

x **Van szerencsém a n. é. közönséget** értesíteni, hogy külföldi tanulmányutamból visszaérkeztem és fényképező és fényező munkáimat bő tapasztalatokkal gazdagítva újra megkezdem. Miután most már még szebben dolgozhatom, mint ezelőtt, kérem a további pártfogást. Tisztelettel: *Eis-litzer Miksa*, mázólo és fényező Debreczen, Miklós-utca 8.

x **T. olvasóink figyelmébe** ajánlja a világhírű Seabury és Johnson pharmac laboratorium az általa készített és forgalomba hozott Benson-tapaszt és kéri a n. é. közönséget, olvassa el figyelemmel a mai lapunkhoz csatolt piros mellékletet, melyben részletesen meg van írva, mily szükséges minden háznál a Benson-tapasz. Több mint 5000 orvos, gyógyszerész, vegyész bizonyítja a Benson-tapasz nagyszerű hatását, különösen idegfájdalom, hátszaggatás, csuz. asthma, köhögés, kifizamadások, a szív ideges zavarai, izmok bénasága, merevség, vesebetegségek, emésztési zavarok stb. ellen. Utóléphetlen hatása, nagy híre miatt lelkiismeretlen személyek utánózzák, miért is figyelmeztetjük, Bővebben lásd a mellékletben. Magyarországi képviselő: Weinberger és Kellner, Budapest, VI., Uj-utca 3.

x **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk a Vizváry L. E. és társa cég mai számunkban megjelent hirdetését, mely üzlet olcsó árakkal és áruí jöminőségével minden versenyen felül áll.

x **Jóna János** fűszer és borkereskedő cégnek mai számunkban közölt hirdetésére fölhívjuk olvasóink szives figyelmét.

x **Olvasóinkhoz!** Mai lapunkban egy előnyösen ismert régi jó hírnevű ékszerkereskedőnek, Kostya Jánosnak figyelemre méltó hirdetését találják olvasóink. Ajánljuk ez üzletet az óra és ékszeremű vásárló közönség szives figyelmébe.

x **Megérkeztek** Dávid Zoltán fűszer és csomage üzletébe a leghíresebb különlegességek. Bővebb tájékozást e cég mai lapunkban közölt hirdetése nyújt.

x **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Klein Sámuelné női és leány felöltő raktára mai hirdetésére.

x **Darvas Miksa** fűszerkereskedő cég mai lapunkban megjelent hirdetését ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

x **Karácsonyi ajándékokat** vásárló közönség szives figyelmébe ajánljuk Blattner Gyula üveg és diszmtáru üzletének (Lamprecht palota) mai lapunkban közölt hirdetését.

x **Olvassa el mindenki** a Mayer János és Doszpoly Janos cégek mai lapunkban közölt hirdetését, melyre olvasóink szives figyelmét is fölhívjuk.

x **A Pásztor Gyula és Társa** vaskereskedő cég ma mai számában foglalt hirdetésére ezuton is fölhívjuk olvasóink figyelmét. Eme jóhírnevű vaskereskedő cég társul vette Pásztor János és Pásztor István urakat és így tőkében meggyarapodva az üzletet is megnagyobbították.

Egyesületek.

Estély a Csarnokban. Kiténően sikerült estélyt rendezett szomban a Csarnok, a melynek nagy termet díszes és előkelő közönség töltötte meg. Először Szávay Gyula humoros előadásával keltett nagy és általános derűtséget, utána Faragó Jenő olvasott fel nagy tetszés mellett, majd Szirmay Imre kuplét és Ledofszky Gizella adott elő több dalt és operate részletet, előbb Huber Miksa színházi karmester, majd Rácz Károly zenekarának kísérete mellett. Kétszer is megkellett ismételnie és megtoldania énekszámait. Utána ismét Szirmay adott elő néhány kuplét, végül pedig Ledofszkyal énekelt duettje aratott sok sok tapsot. A műsort vaesora, majd táncz követte.

A kereskedő ifjak dalköre sikerült hangversenyt tartott tegnap este a Bika-disztermében. A műsor minden számát tapsal fogadta a szépszámu közönség, melynek névsorát itt adjuk: Oláh Károlyné, Oláh Istvánné, Csapó Lászlóné, Szabó Miklósné, Karikó Istvánné, Szépe Lajosné, Bagdy Istvánné, Kémery Lajosné, Sinay Sámuelné, Barna Istvánné, öz. Otlik Edéné, Jobbágy Ferenczné, Suchán Gyuláné, Nagy Lajosné, Kántor Ernőné, Leckner Károlyné, Tóth Ferenczné, Püspöki Lajosné, Tóth Andrásné, Katona Imréné, Rózsa Albertné, öz. Rohodi Györgyné, Szücs Sándorné, öz. Rácz Józsefné stb. Leányok: Oláh Ida és Klára, Oláh Zsófia, Báthory Ilona, Szabó Ilona, Karikó Matild, Bagdy Esztiike, Kémery Vilma, Sinay Anna és Rózsa, Thoma Silvia, Barna nővérek, Otlik Karola, Kiss Erzsébet és Ilona, Szuchán Rózsika, Nagy Margit és Mariska, Lechner Mariska, Tóth Ibolyka és Mariska, Püspöki nővérek, Tóth Ilonka, Katona Margit, Rózsa Teréz, Rohodi nővérek, Szücs Ilonka és Margit, Rácz Irma stb.

A Poigári asztaltársaság, a mely tudvalevőleg szegénygyermek felruházása alakult, nagyszerűen sikerült estét rendezett a Dréher söresarnokban. Igen díszes közönség jelent meg a buzgó egyleti tag, Janatka Lajos virágkertész és kereskedő által gyönyörűen kidiszított termekben. A tánczczal végződött estély magas színvonalon álló művészies előadásokkal kezdődött. A zongorát Schmidt Sámuel hangszergyáros díjmentesen kölcsönözte ki. Bródy Margit kisasszony remekül czimbalmozta a gyönyörű magyar dalokat, majd Glück Margit kisasszony gyújtó hatással adott elő tréfás monologot. Közreműködtek még egy kis magán tánczos és Grád ur magyar népdalokkal, Kroh Vilmos ur komoly szavallattal és mondhatni, hogy egyszerűen mindnyájan nagyszerűek voltak.

Dalestély a Koronában. A magyarországi cipész-csizmadia munkások és munkásnők szakegylete debreczeni csoportjának dalkara szombaton este pompásan sikerült dalestélyt tartott a „Korona“ disztermében. A művészies előadást (Hóra Károly volt a karnagy) reggelig tartó táncz követte. A jelenvoit hölgyek névsorát a következőkben jegyezte föl tudósítónk:

Asszonyok: Tóth Imréné, Szatmári Ferenczné, Kovács Jánosné, B. nisz. F. r. nezné, Bep. niszky I. réné, öz. Kovács Mihályné, Géder József é, Oláh Andrásné, Nagy Jánosné, Kiss Istvánné, Czebe Józsefné, öz. Kiss Istvánné, Bakóczy Jánosné, Rátkay Imréné, Varga Istvánné (Szaboszló), Stem-

pel Mihályné, Szendrei Istvánné, Varga Istvánné, Kozma Istvánné, Tóth Péterné, Bodnár Lajosné, Czirják Jánosné, Nagy Jánosné, öz. Ambrus Jánosné, Király Pálné, Tóth Gáborné Baranyi Jánosné, Szilvássy Kálmánné, Vincze Bálintné, Daróczy Andrásné, Burai Andrásné, Domosóczky Gyuláné, Vargyas Györgyné, Pál Jánosné, Erdélyi Ferenczné, Balogh Istvánné, Juhász Imréné, öz. Ambrus Józsefné, Kerékgyártó Mihályné stb.

Leányok: Tóth Eszti, Baroa Juliska, Tóth Mariska, Kovács Eszti, Bónizs Ilonka, Kovács Eszti, Géder Mariska, Németi Mariska, Koresmáros Rózsika, Oláh Ilonka, Kiss Eszti, Kiss Anna, Czebe Róza, Tóth Margit, Bakóczy Róza (H. Szoboszló) Bakóczy Erzsike, Disznósi Vilma, Varga Juliska, Szendrei Erzsike, Szabó Rózsika, Kozma Mária, Barta Zsófia, Tóth Juliska, Babotán Juliska, Bodnár Mariska, Hadházi Ilona (De-recske), Czirják Vilma, Bádó Mariska, Király Mariska, Pásztor Mariska, Király Juliska, Tóth Mariska, Tóth Rózsika, Baranyi Eszti, Lovas Margit, Csizmadia Piroska, Főríz Erzsike, Pál Zsuzsika, Fehér Róza, Balog Róza, B. nővérek, Molnár Sárka, Biró Margitka, Gyulai Zsuzsika, Nemoda Anna, Kerékgyártó Vilma stb.

TÁVIRATOK.

Az olasz király veszélyben.

Róma, december 10. A képviselőház folyosóján beszéltek, hogy merényletet akarnak elkövetni Viktor Emánuel ellen. Corcoartu volt igazságügyminiszter Pattersonból, az olasz anarkisták fészkeből levelet kapott, amelyben figyelmeztetik, hogy onnan két anarkista elutazott oly czélból, hogy Viktor Emanuelt meggyilkolják. Bár a kormány nem ad hitelt a levélnek, a szükséges óvintézkedéseket megtette, mert annak idején Bresci mellett, mikor Umberto megölték, az az anarkista Pattersonból jött titkos megbizatással Európába.

Port-Artur ostroma.

London, december 10. Tokióban nagyon sajnálják port-arturi veszteségeiket. Hogy legalább a továbbiakat elkerüljék, kiéheztetéssel próbálnak szerencsét. Az összelövdözött orosz hadihajókról a tengerészek a szárazföldre menekültek és a sáncmunkák végzésében segítkeznek a többi csapatoknak.

Frankfurt, december 10. Mint a Frankfurter Zeitungnak jelentik Londonból: Itteni tengerész körökben azt hiszik, hogy miután a port-arturi kikötő teljesen ki van szolgáltatva a japánoknak, vissza fogják hívni az orosz balti hajórajt, mert hiszen már úgy sem segíthet.

Páris, december 10. Az Express jelentése szerint Rosztdesztvenszki tengernagy már parancsot is kapott a visszavonulásra, de a hajóraj még nem kapta meg az értesítést.

Meggyilkolt birtokos.

Déva, december 10. Sztancsaj Péter romozshelyi birtokost a mezőn átlőtt mellel találták. Azt hiszik, gyil-

kosság áldozata lett. Semmi nyom nem maradt a tettes után. A meggyilkoltnál pénzt és értéktárgyait hiánytalanul megtalálták. A csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást.

Ujabb kilépés.

Budapest, december 10. Bogay Máté, a készthelyi kerület képviselője kilépett a szabadelvűpártból. Hír szerint a nemzeti párthoz fog csatkozni.

Bérgyilkosság.

Szombathely, december 10. Nadasd községben Tompa Vilma meggyilkolása ügyében váratlan fordulat állt be. Az első gyanu az volt, hogy volt kedvese, Jóna József lötte le, mert nem ment hozzá feleségül. Most kiderült, hogy a leány bérgyilkosság áldozata. A gyilkosság elkövetője, Sipos József önként jelentkezett a körmenői vizsgálóbíróknál és bevallotta, hogy a leányt ő lötte le. A gyilkosságra Jóna József és István bérelték fel 2000 koronáért. Előlegül 50 koronát kapott. A gyilkost Szombathelyre szállították, a felbujtót is letartóztatták.

Törvénykezés.

— Deczember 10. —

Három napos főtárgyalás.

Hétfőn kezdi tárgyalni Z. Fekete Imréné Jánosi Zsuzsanna és társa bűnperét a debreczeni esküdtbírószék. Szándékos emberölés büntettségért emeltetett a vád. A bíróság elnöke dr. Oláh Miklós, tagjai dr. Tóbi István és Tatay Ferencz, ügyész dr. Udvarhelyi Géza, védő dr. Kardos Samu, orvosszakértő dr. Izsó János, fegyverszakértő Skóti Lajos. A beidézett tanúk száma 33. A tárgyalás három napig fog tartani.

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény]

(Orosz eredetiből.)

7. Fedorovits helyeslőleg bólintott. — Ezt a szót vártam! Talán valami vérdíjat is tűzhetek ki a vezinkosok fejére? — Kegyesmes uram! Hirdesse meg, hogy tizezer rubelt adok annak a rendőrtisztnek, a ki nekem Jarosinról bármi határozott hírt hoz.

A rendőrfőnök könnyedén meghajolt.

— Tizezer rubel . . . Az elégnél tizeszer több. De — annál jobb! Még ma elküldöm a hivatalnokomat kegyedhez. Kérem, hogy Jarosint illetőleg a legkisebb részletekig tájékoztassa az illetőt. Minden szekrényt nyisson fel neki. Ha másként nem lehet, a titkos fiókokat fel is töresse. Minden erejtett írást ősmertessen meg az emberemmel. A rendőrséget családútiúkok nem érdeklik, de némelyk: egyetlen odavetett szócskából sötét titkokat fejtünk meg. Kérem, mindenben járjon a kezére a küldöttemnek.

— Igen, herczeg ur! Várom az illetőt.

Ezzel végződött a kihallgatás. Paulovna lázasan tért haza. A szobaleány az orvost akarta hívni; de Paulovna megtiltotta; hisz legjobban tudta, hogy mi fáj neki.

Tehát gyilkosság! Bori-t agyonütötték vagy meggyilkolták az ösmeretlen vadonban . . . A vér vadul zibogott az ereiben. A szobában fel s alá futkosva csapkodott kis öklével. Ajkáról vad átkok törtek [Folytatjuk.]

Nyilttér.

Báli-selyem

legújabb divat 60 krtól feljebb métere. Bérmé-tesítve és elvámolva házhoz szállítva. Gazda mintaválaszték postordultával. Henneberg selyem-gyára Zürich

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai cégénel DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megkezdődött

A Karácsonyi vásár.

Minőségben kifogástalan jó árúk kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

Nagy!

Karácsonyi vásár!

mélyen leszállított árak mellett Klein Sámuel

Halmágyi

cégvezető női- és leány felöltők áruházában.

Debreczen.

Karácsonyi vásár

nagyszabású

➤ maradék vásárral ◀

egybekötve

rendkívül olcsó árak mellett

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

Finom Ruha- és Kosztüm szövetek ezelőtt 4 és 5 frt. most frt. 1 és 1.50.
Francia Delin Mtr. 47 kr.
Francia Flanel Mtr. 39 és 57 kr.
120 cm. széles Ruhaszövetek Mtr. 25—35 és 45 kr.
Jó mosó Barchetek Mtr. 19 kr.

Karácsonyi és Újévi ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa
könyv- és papír kereskedésében

Kossuth-utca 11. szám.

Régi piacz-utcai helyiségünkben

feltűnő olcsó árban

árusítunk el

felmaradt könyveket, ké-
peket és zeneműveket. <

Divatos férfi öltönyöket

a legújabb szabás szerinti kivitelben

⇒⇒ szolid előnyös árakon <<<

készít

Hubay György

férfi szabó

⇒ Batthyányi-utca 17. sz. <

Bel- és külföldi szövetek raktára.

Karácsonyra

legalkalmasabb bevásárlási forrás az

Oroszházi házi kenyér-sütőde

és élelmezési csarnok,

ahol a legfinomabb kalács és rétes-
lisztek, továbbá akácmez dió, lekvár,
szilva gesztenye, gomba. Gyümölcsök:
faj almák, körte, szőlő, valamint min-
dennemű főzelékek: rizskása, tojás,
hagyma, köleskása, lencse, borsó, bab,
máléliszte és griz. Finom fehér és luxus
sütemények a legelőnyösebb árban be-
szerezhetők.

Tarbay J.

Debreczen legrégebb

órás üzlete,

== Piacz-u. 18. szám. ==

Ajánlja a közönség figyelmébe
különböző arany-, ezüst-, nickel zseb-
órák és lánczok, inga órákat, kong
hanggal, továbbá szalon-, antik-, asztali-,
irodai-, konyha- és ébresztő óráit el-
ismert szolid árakon a legjobb minő-
ségben.

Ugyszintén javításokat is szaksze-
rűen és jutányosan teljesít.

Otthon lehet csinálni Rumot!

1 deka rum essenzia 5 krajczár.
1 liter rumhoz való szesz 90 „
1 rud vanília 10 „

Tisztelettel

Deutsch Lajos

Piacz-u. 38. főposta mellett.

Dávidházy Kálmán

Debreczen,

⇒⇒ Fűvészkert-u. 9. sz. <<<

Könyvkötések, Tánczrendek, Bőr- és
Plüsché diszművek és képkeretekben
a legszebb és legjutányosabb munkákat
művészi kivitelben készíti.

Karácsonyi

ajándékoknak

Ajánlom angol-vászon, pamut-
battiszt, női- és férfi zsebkendőimet,
továbbá leszállított árak mellett
az összes téli árakat, u. m. férfi-,
női- és gyermek tricó alsóruhákat,
kesztyűket, harisnyákat, női ruhákra
való félgypaju szöveteket, minden
nagyságu gyapjukendőkét, Gosma-
nosí és szövött barcheteket és
mindennemű rövidárakat szolid
szabott árak mellett.

Teljes tisztelettel

NÁDUDVARY LAJOS

Piacz-u. 28.

Vágó Andor féle üzlet.

Étkezés előtt igyon étvágygerjesztőt a
hírneves

KECSEMÉTI GYÜM ÖLCSPÁLINKÁBÓL

mely

az Első Alföldi Cocnagvár R.-T.

Kecskem ten,

szeszfinomítógyára által üzemben tartott földében
készül. — Kapható mindenütt.

Vezérképviselő Debreczen részére:

Trigarszky Emil ur.

Nagy Lajos irodája

Piacz-utca 42. szám, Lamprecht-palota.

Megszerez: nagykorúsítási, nősülési,
örökbecfoadási, névmagyarosítási, ipar, min-
dennemű katonai és egyéb engedélyeket.
Mindennemű perenkivüli kérvényeket a leg-
jutányosabban megír. „Okmányszerző Vá-
llalat”.

Átvesz 40 koronán aluli kintlevő köve-
teléseket s azokat rövid idő alatt beszedi.
„Incasso Intézet”.

Mindennemű családi ügyekben adandó
megbizást elfogad, elvállalja a legkényesebb
családi ügyek lebonyolítását, a legnagyobb
discretioval teljesít megfigyeléseket! „Magán-
kutató privat detectiv-vállalat”.

A vállalat tulajdonosa: Nagy Lajos
volt ügyvédsegéd, kinek szakavatottsága és
feltétlen megbízhatósága mellett legkénye-
sebben tanuskodnak: Debreczen város pol-
gármesteri hivatalától, a kir. törvényszék,
vizsgálóbíróság, kir. járásbíróság, dr. Kardos
Samu, dr. Szöllös Dezső és dr. Király Péter
ügyvéd uraktól nyert szolgálati bizonyítvá-
nyai, ahol is több mint 8 éven keresztül
működött mint fogalmazó segéd s aki a deb-
reczeni tek. kir. törvényszéktől kir. bírósági
végrehajtói oklevelet is nyert.

Hivatalos órák hétköznapokon: d. e.
9—12 ig, d. u. 3—7-ig.

Vasárnap és ünnepnapokon: délelőtt
9—12 ig.

Pásztor Gyula és Tsa

vaskereskedése

Debreczen, Csapó-utca, (Bank-ház.)

Telefón 271. szám.

Debreczen, 1904. deczember hó.

T. cz.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli piaczon 8
év óta fennálló

Pásztor Gyula és Társa

törvényszékileg bejegyzett vaskereskedésemben a mai napon Pásztor
István és Pásztor János fivéreimet, mint társakat felvettem és az üz-
letet legnagyobbbitva változatlanul továbbra is

Pásztor Gyula és Társa

czég alatt fogjuk folytatni. — Czégünk feladatául tűzte ki, hogy
nagyrabecsült üzletfeleink bizalmát és jóindulatát rendületlenül, szo-
lilitással, buzgó szolgálatkésztséggel, mennél nagyobb mértékben fo-
kozatosan kiérdemelje.

Nagy örömrünkre válnék, ha e körlevelünk a t. Czimmel való
mennél élénkebb üzleti összeköttetés kiinduló pontjául szolgálna.

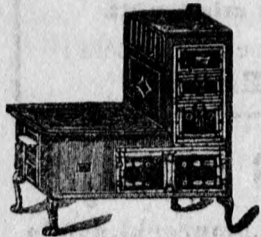
Ennek reményében maradtunk kiváló tisztelettel

Pásztor Gyula és Társa.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china-, ceylon- és indiai teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagybani szétküldés: **Indra tea import company, Triest.**

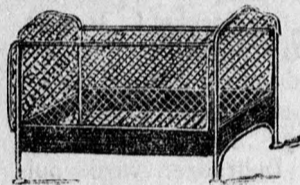
Gyakorlati karácsonyi ajándékul!!

VADÁSZATI felszerelések és fegyverek, koros lyák, zománczott, fényezett és nickl edények, vasbutorok, madárkalitkák, fürdőkádák, gyermek mosdófelszerelések és gyermek-kocsik, gyermek-főzőedények és konyhák, gyermek-vasalók stb.

Tóth Gyula

vaskereskedő, Piacz-utca 20. és 27. szám.

LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁS ÉS LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK. ●●

Kwizda-féle

korneuburgi marha-táppor.

Életrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára. A legtöbb istállóban 50 év óta használják falánkság hiányánál, rossz emésztésnél, a tej jobbitására és a tehének tejbőségének fokozására. 1 doboznak ára K 1.40, 1/2 doboz K — 70. Főraktár Magyarország részére: **Török József** gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12 és Andrássy-ut 26. szám,

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

cs. és kir. osztr. magy. román kir. és bulgária fejed. udv. szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban Bécs mellett.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy folyó december hó 13-án, kedden a

II-ik polgári colont

megnyitom.

Tanidők kedd, csütörtök és szombati napokon 6 órától 8-ig. Továbbá a báli szezon közeledtével magán tánclecekét is adok s külön boston órákat is.

Beiratásokat elfogadok mindennap lakásomon d. e. 8 órától 10-ig és este a táncziskola helyiségében.

Lakás és táncsterem: Csapó-utca 17., „Korona” című táncsterem.

Maradok tisztelettel

Schaf János

táncztanító.

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelevényekre, értékpapírokra valamint helybeli és vidéki pénzüintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokoknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál az intézet ügyvezetője.

Valódi vízmentes Székely vadászkabátok

darabja **32** korona.

Egyedül

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb

férfi-, fiu- és gyermekruha

áruházában

a „Bika” szálloda mellett készülnek és árusítatnak.

Gyermek ruhák 40 krajczártól feljebb.

Karácsonyra legalkalmasabb bevásárlási forrás

Vizváry L. E. és Társa

Simonffy-utca 2. szám, Városi bérház.

Mélyen leszállított árak mellett

kaphatók:

Kész női és gyermek felöltők, női és gyermek ruhák, selyem és bársony blouzok, Pongyolák, fehér és színes alsó szoknyák, fehér és színes női ingek, háló relik, legdivatosabb fehér és fekete dísz- és gyermek kötők. Továbbá az Eisler M. cégtől árverésen megvett selymek, bársonyok, csipkék és a legfinomabb ruhadíszek minden elfogadható áron kiárusítatnak.

Női kabátok 3 frttól feljebb.

500 frtot

fizetek annak, ki a Bartilla fogvizének használatával mellett üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. (Franco küldéssel külön 48 kr.) Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/I., Sommergasse 1. Főraktár Török J. Budapest, Király-utca 12. — Kapható minden gyógyszerárban és drogonáriában — Csak „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jó jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

Figyeljünk

Füstös Testvérek

női kézimunka, előnyomda monogram műintézetére.

Hol kész. kezdett és előnyomtatott futót, milliót, a legújabb s gyönyörű kivitelű kazetták, iromappák, rzság és kefe tartók, egyszóval mindenmemű női kézimunkákat a legszolidabb áron lehet beszerezni.

Különö figyelemre ajánljuk kezdett Gobelin és Szmirna munkákat, továbbá himzés alá szép kivitelű kézi munka kosarak és kotta tartók.

955/1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1124/3. 1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Dr. Mészáros Gyula részére Konez Ákosné Balogh Ilona debreczeni lakostól hátralékos 41 kor. 32 fillér perköltés erejéig 1904. évi május hó 25 én biróilag felülfoglalt és 1845 kor. 40 fillerre becsült butorok és egyéb ingóságok 1904. évi december hó 12 én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Egyháztér 11 sz. alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1904. évi novemberhó 17-én Oláh Géza, birói kiküldött.

Slafrokok 2 frttól feljebb.

Szoknya és blúz 1 frt 80 król feljebb.

Ka
aja
Ma
Ma
Vék
Ka
téka
Küö
4 k
cs
nem
men
D
Tel
In
érde
több mi
leti cik
külözhel
jelölésé
katalogu
Heiaric
Aeghas
SI
Abden Singapur
THE SINGER MANUFACTURING CO
szava v. díjgyer hordja
DEB

Karácsonyi ünnepekre

ajánlom a legolcsóbb árak mellett:

Mazsola 36 kr.-tól — 72 kr.-ig.
Mandula 120 " — 160 "
Vékonyhéjú dió . . . 1 kg. 16 kr.

Karácsonyi ozukorkák nagy választékban. **Teasütemények** több fajban. Különféle fajokból válogatott **teakeverék 4 kr.-tól 10 kr.-ig.** **Pekarek teák csomagja 25 kr.-tól 75 kr.-ig.** Itt fel nem sorolt árak a legolcsóbb árban és bármily mennyiségben házhoz szállítva kaphatók

DARVAS MIKSA

fűszerüzletében

Teleki és Deák-Ferencz-u sarkán.

Telefon 294. szám.

A Dr. Borsos-féle

hajszesz és hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg hajszesz ára 1—2 korona.
1 tégely hajkenőcs ára 1 korona.

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszertárban
DEBRECZEN, Főtér 31. sz.

Ingyen

kap mindenki kívánatra

"**érdekes általános katalógusomat**" több mint 1500 ábrával, a mely mindenféle szükségleti cikk és **érdekes újdonságok** vásárlásánál nélkülözhetetlen. Egy levelező lap a czím pontos megjelölésével elegendő, mire az "**érdekes általános katalógus**" megküldése következik.

Czím:

Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt 18—238.

Leghasznosabb karácsonyi ajándék egy

SINGER VARRÓGÉP

amilyen kizárólag a

SINGER CO.

VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

üzleteiben kapható.

Törv. véde.

THE SINGER MANUFACTURING CO.

száz évéjéig tartó

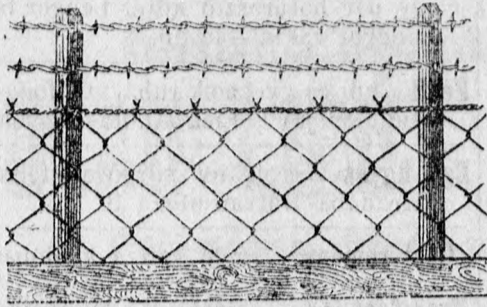
DEBRECZEN: Piacz-utca 79. sz.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik sz. m.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetést és előismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbttől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baronfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics áthányórostákat, sodrony lábtörlőt, ökörszárkosarakat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket s szabadalmazott ruganyos acélsodrony kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében.

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve

NEUBAUER JÁNOS.

Mélyen leszállított árak!

Blattner Gyula

üveg- és porcellán kereskedésében
Főtér 42. szám. Lamprecht-palota.

Raktárom tulhalmozottsága miatt

karácsonyi, újévi és alkalmi

disztárgyakat

mélyen leszállított árakban bocsátom a t. vevőközönség rendelkezésére.

Óriási választék!

China-ezüst czukortartó, névjegytaálca, gyertyatartók, gyümölcsásványok. Alpacca ezüst és alpacca evőeszközök. Carlsbadi porcellán étkező-, tea-, kávé- és mosdó szervizek. Fehér- és színes viz-, bor- és sör üvegkészletek stb. **bámulatos olcsó árakban** kaphatók.

Tisztelettel

BLATTNER GYULA

Főtér, 42. sz.

Máyer János és Doszpoly János

Vászon- és kézműáru nagykereskedése

Tisza palota,
 gr. Degenfeld-tér, kenyér-piacz.

Czérna és pamutvásznak, kanavász, oxford és zefir, kartonok, szatinok, francia batiszok, liusinok. — Téli és minden idényre való szövetek, sima és mintázott barhettek, flanellek. — Belésneműek, ruhadiszek, nyári és téli fejkendők, selyemkendők, nagy téli és berlini kendők, női és gyermekharisnyák és még sok fel nem sorolt áruit ajánlja feltűnő olcsó árak mellett.

UTODA

Női- és férfi divat kézmű és fehérenemű fiók-üzlete
Tisza-palota, Főtér.

Női- és férfi-ing, gallér, kezelő és nyakkendő, alsószojnya és nadrág, ágy- és asztalneműek, törülköző, schroll, siffon, kreász és hollandi vászon. Posztó-, szövet- és selyemruhakelmék.

Plüs- és selyemkendő. Csipke- és Tunisz futófüggöny, nagy és futószőnyegek. — Nap- és esernyő.
 Menyasszonyi kelengyék elvállaltatnak.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Borsy-féle pemetefü cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható Budai cukrászda, Jósá és Jóna drogueriájában.

16 forinttól feljebb készítek finom gyapju szöveteimből divatos férfi öltönyöket vagy téli kabátokat. Mintákkal kívánatra házhoz megyek. Klein Adolf angol uri szabó és Drezdai akadémiában végzett szabász üzlet Piacz-utca 66.

50 hectoliter 1880. 1885. és 1886-os igen nehéz diószegi bakator 35 frtjával, kisebb részletekben is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Harisnyakötés, fejelés, színes és fehér himzés vállalat Füstös Testvérek női kézimunka, előnyomda és monogram műintézetében Piacz-utca 12.

Villanycsengőt olcsón és szakszerűen készítek és javít Krausz Kálmán bádógos Hatvan-utca 2.

20 kr. 25 drb. névjegy Horovitz Zsigmond papírüzletében Debreczen, Piacz-utca 12. Stenczinger-ház.

Fa-kofferek, kézi táskák, katonaládák a legolcsóbb árban kaphatók Miklós-utca 22. szám.

Eleven ördögöt kérem adjon életjelt magáról. Remélem, hogy levelemre válaszol. Teljes címemet tudja, de ha oda nem akar válaszolni, küldje levelét a kiadóhivatalba.

Fischbein Katalin harisnyakötődjében Piacz-utca 32. (Szedlák és Vámos-ház) elvált laltatnak mindenféle harisnyakötések és fejelések gyors és pontos elkészítése olcsó szolid árak mellett.

Eladó Mester-utca 39. szám alatt egy buza tartó hombár, egy lisztes láda, egy sózó, egy pár boreresztő kötél henger fakkal és kengyel vassal olcsón.

Férfi, női és gyermek ruhákat kifogástalanul tisztít és javít Elek András Egyháztér 3.

Egy ügyes varróleány sürgősen felvétetik a varrodába Hatvan-utca 9.

„**Őszi remény**“ levele van a kiadóban.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Rőfős és divatáru segéd azonnali belépésre állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Arjegyzéket kívánatra ingyen. — Uj töltésű villamos zseblámpák érkeztek. — **Debreczeni első elektrotechnikai vállalat** távbeszélő és távjelző berendezésekre, villamhárítók, villamvilágítás és erő átvitelre, villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. Elvállal mindennemű az elektrotechnika szakába vágó berendezéseket és javításokat **Földvári L.** Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, physikai készülékek és telepek raktára.

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó. Széchenyi utca 27.

Nyugalmozott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

Ió házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó ház. Hadházi-ut 5. sz. Csapó-utca végén boltnak, korcsmának igen alkalmas hely. 10 évig adómentes, igen kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Botos rendőrügynöknél a vasutnál,

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchenyi-utca 27. sz.

Áruszállításra kis, könnyebb kézikocsi le-restetik. Czim a kiadóhivatalba.

Egy szép írásu fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Gazdasági

Bundák

dus választékban!

sötétszürke, barna vagy fekete Mikádó, szörme béléssel és szörme gallérral K 30-60, szövetbéléssel és szörme gallérral K 24-50.

Koch Testvérek

Debreczen
Piacz-utca 51. sz. (Csanak-ház.)
ARJEGYZÉK INGYEN.
Telefon 384.

Olcsó áraink feltűnést keltenek!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni!

Ne mulassza el senki

karácsonyi ajándékok szükségleteit

Debreczen sz. kir. város legrégibb és legszolidabb áruházában

Fisch Testvérek üzletében Fötér 40.sz.

beszerezni, hol **gyermekjátékok**, francia babák, babakocsik, hintalovak, önműködő vágányos vasutak, gőzgépek, Richter-féle horgony köépitő szekrények, laterna magikák, varak, katonák és számtalan itt fel nem sorolható szebbnél-szebb **gyermekjátékok**, ugyszintén társas játékok, lottó, tombola, dominó, sakk, lóverseny, salta, tivoli, asztal tennis, amerikai billiárd, czimbalom, lövőház, siklójáték, szoba-tekepálya, akrobata tivoli és számtalan sok ujdonságok, diszműaruk, ajándéktárgyak, dohányzó asztalkák, hamutartók, óratartók, varró- és ékszer plüsch dobozok, zenélő albumok, emlékkönyvek, ezenkívül sok remek szép disztárgyak a legolcsóbbtól kezdve a legfinomabb kivitelig

rendkívül olcsó árban kaphatók.

Játékcsoportok mindenkoru fiu- és leánygyermekerek részére már 5 kor.-tól kezdve.

Vidéki rendelvények postán utánvétellel eszközöltetnek. Kérjük a címre figyelni és azt más hasonló üzlettel össze nem tévesztetni.

Blattner József

üveg-, porcellán és képkéret üzlete
Debreczen, Csapó-u. 1. szám alatt.

A legdusabban felszerelt üzlete

karácsonyi és ujévi

ajándék tárgyokban

u. m. sör- és bor készletek, víz- és likőr szervizek, kávé- és tea készletek, evőeszközök, disztárgyak valamint asztali és függőlámpák minden a legjutányosabb árban.

Tisztelettel

Blattner József

Csapó-utca 1. szám.

Legnagyobb, legválogatottabb árúraktár.

Karácsonyi és ujévi ajándéku

alkalmas szebbnél szebb ajándék tárgyak,

arany-, ezüst ékszerek és a legjobb zsebórák

feltűnő olcsó árban csakis a

BLAU LIPÓT és FIA Utóda

Debreczen, Piacz-utca 41. szám alatti

elsőrendű ékszer kereskedésében kaphatók.

Szolid elvek, tulfizetés kizárva.

Meglepő szép újdonságok.

Elismert előzékeny kiszolgálás.

?

Megérkezett!

az Érmellékről:

háziilag és kisüstönfőzött duránczai őszi baraczk pálinka

1 liter 4 kor.
háziilag és kisüstönfőzött duránczai szilva pálinka 1 liter 2 kor.
Tiszta borpárlat (Cognac) 1 liter 5 kor.

Dávid Zoltán

üzletében, Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán . . .

!!!

Olcsó árak!

Feldman Cz. és Társa

rőfős- vászon és rövidáru üzlete

DEBRECZEN,

Simonffy utca 1. Városi bérház.

Nagy raktár: Paplanok, kész női ruhák, kötények, blousok, gyermek ruhák, női- és férfi ingekben. Vászonn kanavác és kendők.

Olcsó árak!

Kész női ruhák!

Kész női ruhák!

Globus

tisztító-kivonat

jobban tisztít, mint minden más fémtisztítószer. I.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Lusztig és Bán

fűszer, liszt és gyarmatáru nagykereskedése, Gr. Andrassy Gyula szomorodni borainak kizárólagos elárúsítója, Simonffy utca Városi bérház (halköz sarok.)

Ajánljuk a n. é. közönség szives figyelmébe a lentebb elősorolt árukat, a legelőnyösebb árakban.

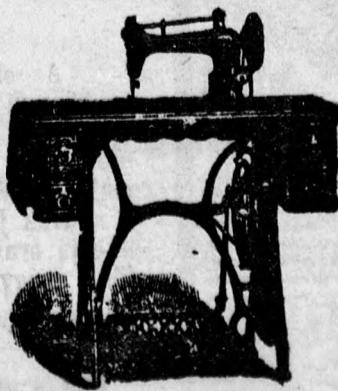
1 kg. Cuba kávé legfinomabb	2 frt. —	1 kg. Törmelék Chokolád	1 frt.
1 kg. Cuba kávé finom	1 frt. 80	1 kg. Vegyes thea sütemény	80 kr.
1 kg. Ceilon kávé	1 frt. 60	1 deka törmelek thea	3 kr.
1 kg. Portoricó kávé	1 frt. 40	1 kg. Olasz mazgóró	35 kr.
1 kg. Domingó kávé	1 frt. 30	1 kg. óriás maróni	20 kr.
1 kg. Zamatos háztartási kávé	1 frt. 10	1 kg. boszniai szilva	15 kr.
1 kg. Arany jáva kávé	1 frt. 60	1 kg. boszniai szilva nagy-szemű	20 kr.
1 kg. Mocca kávé	1 frt. 60	1 kg. boszniai óriás szilva	26 kr.
1 kg. Pergelt kávé naponta 4 fájbol pergelve	1 frt. 60	1 kg. házi lekvár	24 kr.
1 kg. Pergelt kávé I.	1 frt. 40	1 kg. boszniai lekvár	20 kr.
1 kg. saját darálású kávé	1 frt. —	1 kg. olasz rizs legfinomabb	32 kr.
1 kg. Mandula kézzel válogatott	1 frt. 50	1 kg. olasz rizs finom	28 kr.
1 kg. Mandula bári	1 frt. 20	1 kg. Japán rizs	24 kr.
1 kg. Mazsola aranyárga	80	1 kg. fehér tálka rizs	18 kr.
1 kg. Mazsola finom	60	1 kg. Egész szemű rizs hurka töltésre kiválóan alkalmas	15 kr.
1 kg. Mazsola igen jó	48		

valamint mindennemű balak, conservek, sajtok, dessert czukorkák, déli gyümölcsök, gyógy, pecsenye, asztali borok és mindennemű főzelékek. Saját őrlésű kenyérlisztek. Moskovits Adolf és fiai nagyváradi élesztő gyár főraktára.

1 liter valódi csillár petroleum 16 krajczár.

ROSENBERG és HAMMER

villanyműszerészek, Varrógép- és Kerékpár raktár.

Alant jegyzett czég a maga nemében azon páratlan kedvezményt nyújtja mindazoknak, kik varrógépet vásárolnak, hogy **teljesen ingyen** minden utánfizetés nélkül kitaníttatja a divatos női szabászatban.

Alkalma van mindenkinek **teljesen ingyen** hozzá jutni a legdivatosabb női ruha, valamint a fehérenemű szabászatához és a legkötelesebb szabásmintákat szintén díjmentesen adjuk.

Vidékiek 8 nap alatt kitaníttatnak.

Raktáron tartunk **családi Singer, karikahajós, vibráns és iparos gépeket** a legolcsóbb árak és kedvező fizetési feltételek mellett.

Minden varrógépért 8 éves jótállást vállalunk.

Szabadalmazott himzőkészülék minden gépre alkalmazható.

Tisztelettel

Rosenberg és Hammer DEBRECZEN, Piacz-u. 2. sz. A nagytemplom mellett.

Párisi divat áruházban

Rózsa Ignácz

a M. K. főposta mellett.

Tulhalmozott raktár miatt

olcsó árak.

Téli leányka köpeny . 8 kor. feljebb.

Téli leányka Paletó . 10 „ „

Téli női Paletó . . 12 „ „

Téli női színházi köpeny 30 „ „

Téli női díszített kalapok 5 „ „

Téli s. örmé Boák . . 3 „ „

1500 darab gyermek ruha

mesés olcsón.

Menyasszonyi kelengyék és aján
dék tárgyak nagy raktára

Karácsonyi és Ujévi

hasznos ajándéktárgyakat

üveg-, porcellán-, majolika-,
chinaezüst- és bronz külön-
legességeket, valamint mind-
ezen szakmába vágó cikke-
ket a legnagyobb választékban
a legjutányosabb árak mellett
ajánl

Kaszanyitzky Endre.

Vidéki megrendelések pontosan és
lelkiismeretesen teljesítettek.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Vendéglő s kávéházi teljes felsze-
relések.

Nagy kézműáru raktár.

Simonffy utca 2. sz. (Városi bérház)
Váray József fűszerüzlete mellett lévő **kéz-
műáru üzletben** fe halmozott

összes téli árukat

az idény előre haladottsága folytán

mesés olcsó árak

mellett árusítom és kérem a n. é. közön-
séget, hogy erről meggyőződést szerezni
méltóztassék. Üzletem, illetőleg áruim meg-
tekintése vételre nem kötelez s mindenki
ott szerzi be szükségletét, ahol azt olcsóbban
és jobb minőségben kapja, ép azért kérem,
hogy nagy kiterjedésű kézműáru raktáramat
összehasonlítás szempontjából is próba tenni
kegyeskedjék.

Átlandó nagy raktár **vászon, damaszt,
kanavász, chifon trico árak, ág- és
asztalterítők** stb. árúknak. A „kristály”
vászon egyedüli raktára.

Szíves pártfogást kér

tisztelettel

GOLDSTEIN SAMU

Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Mesés olcsó árak.

= Jóna János =

fűszer, liszt, csemege- és bor kereskedése, korlátlan italmérés.

Debreczen, Nyil-utca 34. sz.

Ajánlom saját termésű

Bocskay-telepi boraim.

Hazai vegyesen szűrt új bor 1 Lt. 28 kr.
Fajtiszta ezerjő . . . új bor 1 Lt. 30 kr.
Fajtiszta rizling . . . ó bor 1 Lt. 32 kr.
Fajtiszta zöld szilváni . . ó bor 1 Lt. 40 kr.

Mivel összes új boraim a saját
telepemen termettek, ennél fogva
azokból már **5 literen felüli vételnél**
**2 kr., 10 literen felül 3 kr. és 15 li-
teren felüli mennyiségnél 4 krt engedek**
a fenti árakból minden liter után

Üres edényeket szívesen kölcsön-
zök haza. Ajánlom még kitünő minő-
ségű Belföldi, Cuba és Finom Ananász
rumjainat, Kecskeméti kis üstön főt
Baraczk, Törköly, szilva és egyéb

tisztán kezelt italaim,

valamint a téli idényre szükséges friss
darálású szép fehér söt, saját dará-
lású fűszereket.

**Déli gyümölcsök és most érkezett
szepességi főzelékeket.**

Schicht-szappan

„szarvas”

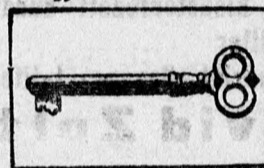
vagy

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy**
minden darab szappan a „Schicht” névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Csak akkor valódi,
ha a háromszögű palack
az itt levő szalaggal [vör-
s s fekete nyomás sár-
ga papíron] van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolóaj

törvényszékieleg védett sárga csomagolásban üvege 2
kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

Maager Vilmostól
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott
és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is
különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél,
melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen
mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását,
a nedvek javítását valamint általában a vér tisztítását el
akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia leg-
jobb gyógyszerárában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia
részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

== Utánzások törvényileg tiltatnak. ==

Aláírási felhívás.

A

Debreczeni Kölcsönös-Segélyző-Egylet mint Szövetkezet (Kossuth-utca, Zádor-ház.)

1905. évi január-hó 1-én nyitja meg XXII-k évtársulatát.

A **Kölcsönös-Segélyző-Egylet** huszonegy év óta folytatja városunkban áldásos működését, tagjainak valósággal segítője volt, egyletünk ma már tagjainak változatlan bizalma és ragaszkodása folytán hazánk egyik **legnagyobb hitelszövetkezetévé** emelkedett, mely lakosságunk ezreit, társadalmunk minden rétegét és osztályát foglalja magában.

Szövetkezetünk kettős célnak szolgál:

a) kötelező heti befizetésekkel, vagy havonként fizetendő üzletrészek útján apró tőkék gyűjtésével fejleszti és ápolja a takarékosági szellemet; lehetővé teszi, hogy apró fillérek is gyümölcsöző tőkévé nőjjenek. Szövetkezetünk tehát valósággal a szegényebb osztály filléreinek gyűjtőpénztára;

b) az ily módon összegyűlt tőkéből tagjainak hat év alatt a heti vagy havi befizetésekkel könnyen törlesztethető **olcsó kölcsönöket** engedélyez, melyekkel a tagok kereskedelmi, ipari és gazdasági tevékenységét előmozdítja.

Egyletünknek 8200 tagja van, kik 12,000 törzsbetét könyvre 75,000 törzsbetétet fizetnek.

Törzsbetét-tőkénk közel 5 millió koronát tesz.

Ezen törzsbetét-tőkéből tagjaink között elhelyeztünk:

1. Előleg-kölcsönöket — kezes nélkül — a befizetett tőke $\frac{1}{10}$ erejéig.

2. Kezességi kölcsönöket, egy vagy két elfogadható kezes mellett.

3. Jelzálog- és zálog-kölcsönöket ingatlanokra való bekebelezés, vagy értékpapírok lekötése mellett.

Ezen kölcsönök **hat év alatt, a heti befizetésekkel** törlesztendők. — Tehát mindenki — kellő biztosíték mellett — oly kölcsönre tarthat igényt, mennyit befizetésével hat év alatt törleszteni képes.

Elo.yös fekvésű házakra és földekre **tizenkét év alatt visszafizethető kölcsönöket is adunk** Ezen kölcsönöknél minden 2 korona hetifizetés ellenében 1400 koronáig terjedő kölcsön adható, **mely esetben a kamat 4 havonként külön fizetendő.**

Kölcsönök után csakis 6% kamatot számítunk.

Tagjaink kényelmére 1905. január hó 1-től kezdve ugyancsak 6% kamat mellett kamatelszámolási kölcsönöket folyósítunk. — Ezen kölcsönök minden kamatlevonás nélkül teljes összegben adatnak ki, a felek ezen kölcsönök után **külön kamatot nem fizetnek**, mert a kamatok a heti befizetésekben számoltatnak el.

Minden **1000 korona** ellenében heti 1 törzsbetét (**40 fillé**) fizetendő, mely összeggel a 100 kor. és annak kamatai — minden külön hamatfizetés nélkül — törlesztetnek, sőt a végelszámolás alkalmával mintegy 4—5 kor. fölösleg marad, mely a feleknek kifizettetik.

1 betéttel befizet valaki 6 év alatt 124 kor. 80 fillért — visszatérül a hat év végén 4—5 kor. és így **100 koronát 6 éven át használt összesen mintegy 20 koronáért.**

Ugyanezen alapon elsőrendű zálogkölcsönöket is folyósítunk.

Tizenkét év alatti visszafizetésre 1000 koronát heti 6 betéttel, vagyis **2 kor. 40 fillér** befizetésével lehet **2 év alatt külön kamatfizetés nélkül visszafizetni.** Az elszámolás végén a fél részére még 25—30 korona kifizettetik.

A beiratás alkalmával minden törzsbetét vagy üzletrész után 40 fillér (20 kr.) beiratási díj fizetendő.

A beiratási díjak a tartalékok gyarapítására és az esetleges veszteségek fedezésére szolgálnak.

Az így összegyűjtött tartalékunk 135,000 koronát tesz.

A hat év elteltével az évtársulat felszámol és minden tag a befizetett összegén kívül a hat év alatt összegyűlt haszoneredményt is megkapja.

Az eddig kifizetett haszoneredmény kamatos-kamat számításával is a befizetett összeg 6%-ának megfelel.

A tagok fölvétele és új törzsbetét-könyvecskék kiadása mindennap a hivatalos helyiségben történik. Vidéki tagoknak postabefizetési lapokat díjmentesen adunk.

A Kölcsönös Segélyző-Egylet igazgatósága:

Fenyéri Zádor Lajos,

elnök.

Dr. Szántó Sámuel,

igazgató.

Van szerencsém mélyen tisztelt nagy közönséget felkérni a

karácsonyi kiállítás

megtekintésére. Mindenféle karácsonyfa díszek, ugyancsak csokoládé alakok, likőrezukorkák, szalonzukorkák, csokoládé konfect legnagyobb választékban állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Meleg kávé, csokoládé és tea kiszolgáltatik.

Különlegesség: Libamáj pástétom

Kitünő tisztelettel

Riesz Lipót

czukrász.

Telefon 7.

Gramantik Ferencz

órák és ékszerkereskedő

Főter 14. sz., Debreczen.

Ajánlja felszerelt raktárát, u. m.

schveiczi zsebóráit,

valamint fali inga, irodai és más faj órákban, ugyancsak ékszerek kaphatók leszállított árakban jótállás mellett.

Orajjavításokat pontosan eszközölök 1 évi jótállással.

10 hold szálló

és külön 50 hold szántóföld igen olcsó árban eladó.

A nyiregyházi határban levő birtokomon téli legeltetésre 30—40 drb marhát, csutka, szalma és törek etetésre olcsón elfogadok.

Mindezekre értekezhetni Mádi Sándorral Ujfehértón a szőlőtelepen.

Karácsonyfa díszek

Prágai sonka, szépségi virstli, vegyes felvágottak, főző- és tea vaj naponta friss. — Páczolt, füstölt és olajos halak, Caviár,

csemege sajtok.

Belföldi-, Cuba-, Jamaika- és Ananász rumok, — teák, thea sütemények. — Csemege- és

karácsonyi cukorkák

legfinomabb minőségben legjutányosabb árakban

Tóth Kálmán

fűszer-, bor- és csemege üzletében.

mélyen leszállított árakban.

Szövet maradékok

120 cm. széles szövet . 50 kr.
120 cm. széles szövet . 85 kr.
120 cm. széles posztó . 60 kr.
120 cm. széles cybelin . 1.10 kr.

Benyáts Emil

női kőzimunka és rövidáru üzlete

DEBRECZEN, (Tisza palota.)

A tavalyi

Petroleum forrás

megeredt

NEUMANN NÁNDOR

festék-, lakk-, kenő- és petroleum gyár raktárában

Hatvan-utca 5. sz. alatt.

Telefon 205.

Bronz mázak minden színben dobozonként 16 kr.

DIVATOS

IZLÉSES ÉS

JUTÁNYOS

női és leány felöltők és kalapok

legnagyobb választékban

RÓZSA

női divat-

áruházában

DEBRECZEN,

Kistemplom-bazár.

Külön női kalap-szalom. Saját szücs mihely.

Gouvre és plissirozás gyorsan és pontosan készül.

Zongora, czimbalom és mindenféle hangszer nagy raktára és azok alkatrészei.

Elsőrangú üzlet, hol mindenféle hangszer legnagyobb választékban részletfizetésre is.

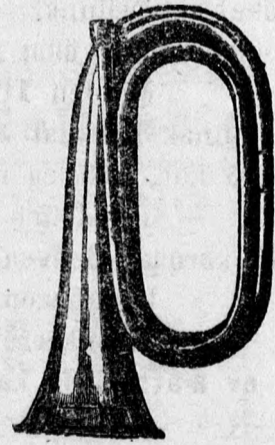
Szakszerű műhely, hol új hangszerek és javítások készülnek.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

mindenféle különleges hangszerekből, ami még Debreczenben beszerezhető nem volt. (Gramophon, Phonograph) BESZÉLŐ GÉP és lemezelt jutányos áron. — Bármiféle komplikált hangszer javítását felelősség mellett készítem.

KOMÁROMI M.

mű hangszerkészítő, DEBRECZEN, József kir. herceg-utca 2. szám.

Zongora hangolást vidéken is eszközölk.

Vén lányok nyugdíjintézetére

nem szorul az, a ki a már Debreczenben is híres KUN-féle Matild arczenőcsőt, Crémet, Szappant, ártalmatlan pudert, hajrestorert stb., hygienicus mellékhatás nélküli Szépitő szereit használja, mert használhat sok hirdetett szépitőszert, de hogy levegyen szeplőt, májfoltot, minden csunyát az arczról és alabástromszerűen széppé tegye a bőrt és mégse ártson, olyan a Matild szépitőszereken kívül nincs.

Kun István gyógyszerész, műlaboratoriuma, Laboratoire Cosmétique „Matilde”. (Alapított a hasonló párizsi laboratorium mintájára 1895-ben, Budapesten.)

Gyártelep: Ungvár, saját ház. Kapható: Budapest Töröknél, Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésznél, Tisza-palota.

Vigyázzon !!

Ha arany-, ezüst- és ékszerárut vásárol, hogy azt csakis solid helyen szerezze be

Karácsonyi és ujévi ajándéku

legalkalmasabb aranyóra, ezüstóra vagy ékszertárgy. Szegény és gazdag egyaránt megtalálja azt a mit keres

Szép ajándékot

ép úgy vásárolhat

néhány koronáért

mint sok pénzért

Halász Nándor ékszerész és órás üzletében

Debreczen, Piacz-utca 24. a fehérlo szálloda épület.

Dus tartalmu árjegyzékemből különösen kiemelem a következőket:

46. szám.	Valódi 14 karátos arany nyaklánc szívvvel	6 frt. 50 kr. és feljebb.
31.	" " 14 " " gyűrűk	2 " 80 " és "
236.	" " 14 " " jeggyűrűk karika	5 " — " és "
90.	" " gyémánt gyűrűk	9 " — " és "
42.	" " 14 karátos arany karék	12 " — " és "
88.	" " 14 " " broschok	4 " — " és "
27.	" " 14 " " arany kereszt	1 " — " és "
21.	" " 14 " " női arany órák	12 " — " és "
58.	" " 14 " " férfi arany órák	36 " — " és "
66.	" " 14 " " arany nyakkendőtü	3 " 50 kr. és "
75.	" " ezüst óra	5 " 50 " és "
196.	" " nickel óra	2 " 86 " és "
201.	" " tula óra	7 " 80 " és "
304.	" " ezüst láncz	1 " 15 " és "
414.	" " " karperecz	2 " — " és "
18.	" " " Ébresztő órák	1 " 80 " és "
44.	" " 14 karátos karika függő	1 " 60 " és "

Vidéki megrendeléseknél elegendő a számra hivatkozni.

Dörre Ferencz cukrász

DEBRECZEN.

Ajánlja 1903 ban nagy aranyéremmel és arany díszoklevéllel kitüntetett áruit u. m. tea dessert, tábla, mandula és hab-süteményeit, tortáit, diós- és mákos kalácsait, bonbonokat, bonboniereket (cukortartók), befőtteket, továbbá nagyválasztékban

karácsonyfa diszeit.

Torma fagyalt, parfait, torták megrendelés szerint izlésesen és diszesen kiállítva pontosan elkészítetnek.

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Karácsonyi Vásár

női divatkelme áruházunkban megkezdődött.

SZABÓ LAJOS FIAI

özégnél

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Leszállított árban

női divatkelmek, Gyapju-flanellek, Mosó velezek.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Neuhauser Károly üzletéből kiléptem és Piacz-utca 72. sz. alatt

órászületet

nyitottam.

Ajánlom fali-, inga-, zseb- és ébresztő órámat legjobb minőségűt legolcsóbb árak mellett.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szives pártfogást kérek

Skoth Ferencz

órász.

DEBRECZEN, a vasuttól jobboldalon, első órászület.

Gáz és benzin motorok és benzin lokomobilok

szelepes vezényművel, leg-egyszerűbb szerkezet, föltétlenül megbízható és olcsó üzemerő. Minden szaktudás nélkül kezelhető, teljes jótállás mellett jutányos árban

ajánlja

PESCHAT és ROTH

motorgyára

Budapest VII., Röck-Szilárd-u. 40. sz.

Bächer Rudolf | Melichár Ferencz

kizárólagos szabad. ekegyár

kizárólagos szabad. vetőgépgyár

ajánlja kitünő ekéit elpusztíthatatlan aczélféjekkel, világ-hirű Melichár-féle Unicum-Drill sorvetőgépeit, szecska-vágóit, répvágóit, járgányait, tengerimorzsolóit stb. ▼▼▼

Debreczeni képviselő és gyári raktár:

Ráhmer Sándornál Piacz-utca 26., főtrafik udvar.

Ugyanott teljesen kijavított használt vetőgépek, — melyek az év folyamán Unicum-Drill gépeink eladásánál több helyről cserébe vétettek, — a legolcsóbb árban és a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett kaphatók.

Karácsonyi alkalmi vásár!

Alapítva:
1875-ben.

KATZ HERMANN

Alapítva:
1875-ben.

== férfi- és fiu ruha üzénél. ==

Kezdődik November hó 28-án, Deczember hó 24-ig bezárólag.

A nagy drágaságra való tekintettel és hogy a bevásárlást megkönnyítsem az árakat mélyen leszállítottam. — Az eladásra kerülő áruk rendkívül olcsók, de semmiesetre a minőség rovására, csak kifogástalan minőségek, a melyekért a cég kezeskedik. —

Szegény gyermekek felruházására, iskoláknak s egyesületnek különös kedvezményt nyujtok. DEBRECZEN, Piacz-u. 43. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy 20 év óta a debreczeni piacon fennálló

butor-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg megnagyobbitottam, valamint egész modern gézerőre berendezett

butor-gyárat

létesítettem és ezáltal abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy igen tisztelt vevőimet minőség, izlés és ár tekintetében, előnyösebben mint bárhol, kiszolgálhatom és a versenyt bárkivel könnyen felvehetem.

Egyszersmind felhívom a n. é. közönséget saját érdekében kitűnő gyártmányu butoraim megtekintésére, valamint szabadalmazott ebédő és más asztalaimra, melynek minden lapja egészen kemény tömör fából, 244 darabból van összeállítva és ezáltal minden vetemedés, hasadás vagy furnir-lepattogzás teljesen ki van zárva.

Tisztelettel

KILLER EDE

butorgyáros, csász. és kir. udvari szállító
Debreczen.

Sebesedések

legyenek azok bármínő természetűek, gondosan megvédendők minden tisztatlanság ellen, mert ezáltal a legkisebb seb is elmergesedik és nehezen gyógyuló sebet idézhet elő. 40 éve már, hogy a megpuhító huzókenőcs, Prágai házikenőcs név alatt, mint egy nélkülözhetlen kötőszert ismeretes.

Ez megvédi a sebet, csillapítja a gyulladást és fájdalomat, üdítően hat és elősegíti a benövést és gyógyulást. 1 doboz 90 fillér.

Postaszétküldés naponta.

3 kor. 16 fillér előzetes beutalás után 4 doboz, vagy pedig 4 korona 60 fillérért 6 doboz Ausztria-Magyarország bármely részébe bérmentve szállítatik. A csomag minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

FÖRÁKTÁR:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

a „Fekete-sas” gyógyszerárában

Prága, Kleinselte, Nerudagasse sarkán 203. sz.

Raktár: Ausztria-Magyarország gyógyszerárában.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEFNÉL, BUDAPEST.

Legszebb bőrövek,
keztük
és illatszer különlegességek
KARÁCSONYRA
legalkalmasabb ajándékok

Nagy András

üzletében kaphatók

⇒⇒⇒ Kistemplom-bazár. ⇐⇐⇐

A legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Kostya János

arany-, ékszer- és óra-üzlete Debreczen,

Széchenyi-utca 1. szám, a ref. kistemplom mellett.

Arany és ezüst ékszerek minden kivitelben, arany és ezüst férfi és női zsebórákban és minden e szakmához tartozó áruk.

Karácsonyi és ujévi és bármily alkalmi tárgyak a legmegbízhatóbb és

legolcsóbb árakért beszerezhetők.

Ujmunkák, javítások. Vésetések, szép, izléses kivitelben, a legrövidebb idő alatt, pontosan és legutányosabb árért készítik.

Fölkérem a n. é. közönség b. figyelmét — és b. pártfogásukba magamat ajánlván

tisztelettel

Kostya János, ékszerész.

Széchenyi-utca 1 szám, a ref. kistemplom mellett.

Arany ékszer és zsebórákban.

A legolcsóbb bevásárlási forrás.

Deczember hó folyamán hallatlan mesés olcsó árban lesznek eladva

Barchettok
Flanellek
Téli alsó ingek
Téli alsó nadrágok
Téli harisnyák
Téli kesztyük
Barchet alsó szoknyák

Nyak Boák (Cziczák)
Női ruhaszövetek
Czibelinek
Posztók
Kész Blousok
Paplanok
Berliner Schalok.

Különösen olcsók a fehér és színes Batisztok pedig nagyon szépek.

Maradék Áruház
Piacz-utca 19.

Tisza palotával szemben.